

JANUAR 1988, ŠTEVILKA 1

Iz slavnostnega govora predsednika SO Mira Kaplja ob občinskem prazniku

Tisje, 24. december 1941, je tudi eden izmed mejnikov v revolucionarnem in narodnoosvobodilnem boju slovenskega in jugoslovanskih narodov in narodnosti. Datum in boj je imel velik odmev med našimi ljudmi, kot tudi spoznanje, da nadut nemški okupator ni nepremagljiv, da je ranljiv; imel je ogromen vpliv na razvoj NOG na tem in širšem območju. Dan pred tem so prišli, v koloni, na čelu Stane, za njim Tomaž, Skala pa Franta, Matiček, Kostja, Simon in drugi, oboroženi, pa ne vsi. Bili so resni, odločni, iz njih sta izžarevala pogum in neustrašnost, bili so ljudski vojaki. Domačini so takrat prvič videli partizane, našo slovensko partizansko vojsko in prvič slišali partizansko pesem, tisto... Nabrusimo kose, že klas dozoreva in žetve bogate napočil je čas, naj jeklo zapoje, naj pesem odmeva, nabrusimo kose, zrel je klas, v boj za svobodno življenje. Domačini so se spoznavali s cilji NOB in OF. Vendar borci II. štajerskega bataljona niso prišli v prazen prostor. Na terenu so že delovali aktivisti oF, bila je organizirana narodna zaščita. Skupaj z njimi naj bi si izborili prehod preko Save na Štajersko in skušali preprečiti izseljevanje naših ljudi, ter okrepiti NOG.

Nastanjeni po domačijah Tisja, so se pripravljali na akcijo. Vendar niso ostali neopazni. 24. decembra, v času, ko naj bi se koman-

danti dogovorili z aktivisti OF o načrtu akcije, je prišlo do največje partizanske bitke na tem in širšem območju v letu 1941. S herojsko borbo in sijajno partizansko taktiko, s katero se je bataljon umaknil preko bližnje nemško-italijanske okupacijske meje, je veliko močnejšemu sovražniku v kali preprečil njegovo namerno uničenje bataljona. Sovražnik, potolčen v svoji oholosti, z mrtvimi in ranjenimi, se je vrnil v dolino. Naš človek je videl ranljivost nemškega nadčloveka. Krepilo se je NOG na tem in širšem območju, kot so se krepile vrste aktivistov OF. Vključevale so se cele partizanske domačije; in če je bilo v letu 1941 vključenih 51 domačij, jih je bilo 42. leta že 172 itd. Celotno področje je dobilo nek specifičen pomen, saj je postalo nekakšno naravno vozlišče med Belo krajino in Dolenjsko na eni ter Štajersko, Gorenjsko in Koroško na drugi strani Save. Partizanske poti, ki so vodile tu čez in dalje preko Save, niso bile nikdar pretrgane. Tudi zato ne, ker je bila dobro organizirana OF in ker so številne partizanske domačije delovale kot dobro organizirano zaledje slovenske partizanske vojske. V spomin na to bitko v čast naših legendarnih komandantov Staneta, Tomaža, Skale, borcev II. štajerskega bataljona in aktivistov OF delovni ljudje in občani praznujemo praznik občine Litija.

Osrednja proslava ob prazniku občine Litija je bila na gradu Bogenšperku

Slavnost na Bogenšperku

24. december, praznik občine Litija, je lani doživel svojo osrednjo slovesnost na našem najlepšem in najbolj znamenitem kulturnozgodovinskem spomeniku — na gradu Bogenšperku.

Osrednji prostor v gradu — poročna dvorana oz. Valvasorjeva knjižnica — je bila decembra lani prizo-

rišče proslave ob prazniku občine Litija. Za številne občane in goste bi bila premajhna, zato se je slovesnost

odvijala tudi v predsobi in lovskem muzeju. Vsi trije prostori so bili ozvočeni, navzoči pa so dogajanja v poročni dvorani spremljali tudi preko diapozitivov.

Po kratkem nagovoru predsednika občinske skupščine Mirka Kaplje so tudi tokrat prejeli občinska priznanja in listine o priznanju tisti posamezniki in organizacije, ki so v preteklih letih v naši občini ustvarili vidne rezultate

in pomagali k splošnemu napredku in ugledu naše občine.

Občinska priznanja so tokrat prejeli:

Kovina Šmartno s področja gospodarstva. Ta delovna organizacija je v zadnjih letih naredila ogromen korak v napredku, tako v kvaliteti kot pri modernizaciji in količinski proizvodnji. S tem je postala ena izmed

(Dalje na 2. strani)



Predstavnica Kovine iz Šmartna



Predstavnika Gasilskega društva Polšnik



Stanislav Rink



Predstavnika VP 4680 Celje

Osrednja proslava ob prazniku občine Litija je bila na gradu Bogenšperku

Slavnost na Bogenšperku

(Nadaljevanje s 1. strani)

najpomembnejših organizacij v občini, s svojimi kvalitetnimi izdelki v novi tovarni pa oskrbuje domače in tuje tržišče,

Gasilsko društvo Polšnik s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Tudi to prostovoljno gasilsko društvo je s svojo aktivnostjo pokazalo, kako je treba delati, da se pokažejo rezultati in uspehi ter splošna priljubljenost v kraju. Tudi nov gasilski dom so pričeli gra-

dati, ljudje pa takšno organizacijo potrebujejo, saj nenehno varuje družbeno in zasebno premoženje;

Rink Stanislav iz Litije je prejel občinsko priznanje s področja družbenih dejavnosti. Njegova humanitarna dejavnost je bila predvsem v krvodajalstvu. Doslej je daroval kri že 50-krat.

Listine o priznanju pa so prejeli:

V. P. 4680 Celje, ki je naši občini zelo pomagala pri rekonstrukciji ces-

te Partizanska magistrala od Leskovec do Temenice;

Emil Pavlin, direktor IMKO Črnuče, je prejel listino o priznanju, ker se je tudi osebno zelo zavzemal za sanacijo TOZD Transportne naprave na Dolah, ki bi brez pomoči IMKO zašla v hude težave;

Milka Rogelj z Vač je listino o priznanju prejela za vsestransko delo na Vačah, tako v turističnem društvu kot pri odboru Projekta Vače 81;

Alojz Judež iz Zagorja je vrsto let izredno trudil pri vzdrževanju in obnavljanju električnega omrežja na

območju krajevne skupnosti Sava in Polšnik.

Na proslavi je tokrat sodelovalo kar pet pevskih zborov, in sicer:

MPZ Polšnik, MPZ Gabrovka, ŽPZ Kresnice, MPZ Vače in Litijski oktet. Sodelovali so tudi Zasavski rogi in recitatorji. Po proslavi se gostje kar niso mogli raziti, saj je bilo vzdušje na Bogenšperku zares prijetno in slavnostno, nemalo zaslug za to pa ima tudi Gostinsko podjetje Litija, ki mu je uspelo pripraviti lepo vzdušje in okolje za tovariško srečanje.

T. B.



Emil Pavlin



Milka Rogelj



Alojz Judež



Visoko državno odlikovanje je ob prazniku občine prejel tudi Janez Kos iz Jevnice. Odlikovanje mu je izročil predsednik SO Litija tov. Miro Kaplja. (Foto: Zofka)

Kadrovske spremembe v občinskem komiteju ZKS

Na seji občinskega komiteja ZKS Litija v decembru smo člani razpravljali o osnutku republiške in občinske resolucije za prihodnje leto in o tem, kako na litijsko gospodarstvo vplivajo interventni ukrepi, sprejeti na podlagi protinflacijskega programa. Posebno pozornost smo namenili tudi položaju kmetijstva in programskim usmeritvam oK SZDL. Na seji pa smo tudi izvolili novega predsednika OK ZKS in pet novih članov komiteja. Seje sta se udeležila Jože Miklavc, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, in Andrej Ambrožič, sekretar MS ZKS Ljubljana.

Menili smo, da je besedilo osnutka resolucije še vedno preveč splošno in ga bo do izdelave predloga potrebno konkretizirati, zlasti pa oceniti posledice, ki jih bo litijsko gospodarstvo imelo zaradi izvajanja na podlagi protinflacijskega programa sprejetih interventnih ukrepov. Izvršni svet mora pri obrazložitvi predloga resolucije posebej navesti, katere spremembe osnutka so posledica interventnih ukrepov. Člani komiteja smo zahtevali, da se opravi kvantifikacija posledic novih ukrepov tako pri občinski kot tudi pri republiški in zvezni resoluciji, menili smo, da brez takšne kvantifikacije resolucij ne bi smeli sprejeti. Prav tako v občinski resoluciji, pa tudi republiške, že dolgo pišemo, da bomo zagotovili hitrejšo rast sredstev za akumulacijo. Rezultat pa je vsako leto nižji delež akumulacije v dohodku. Zato smo zahtevali, da se v vseh resolucijah opredelijo konkretni ukrepi in odgovornost za izvajanje te naloge.

Razprava je opozorila, da problematika kmetijstva v občinski in republiški resoluciji ni ustrezno obdelana, zato je ustrezna poglavja potrebno

dopolniti. Opozorili smo tudi, da je v republiško resolucijo potrebno vnesti konkretne ukrepe za znižanje inflacije, saj je premalo, če samo kritiziramo neustreznost ukrepov, ki jih v ta namen ponuja zvezna administracija. Dali pa smo tudi več konkretnih pripomb v zvezi s posameznimi poglavji občinske resolucije.

Razprava o resoluciji je bila nujno povezana z razpravo o položaju, v katerem se je znašlo litijsko gospodarstvo zaradi intervencijskih ukrepov, sprejetih na podlagi protinflacijskega programa. Vsi razpravljalci so ugotavljali, da so se zlasti v hudem položaju znašle tiste organizacije, ki so vezane na uvoz reprodukcijskega materiala ali pa strošek energije predstavlja velik del cene njihovega proizvoda. Tako je zaradi učinkovanja hkratne zamrznitve cen in devalvacije dinarja cena bombaža, ki ga uvažava Predilnica Litija, višja od cene preje, ki jo naredijo iz tega bombaža. Če ne bodo odpravljena neskladja v cenah, bosta SCT TOZD Industrija apna Kresnice in KZ Gabrovka-Dole nujno poslovali z izgubo že v prvih mesecih leta 1988. Zaradi takšnih razmer smo se na seji komiteja dogovorili, da preko delegatskega sistema, izvršnega sveta, splošnih združenj in gospodarske zbornice s to problematiko seznanimo pristojne organe in od njih zahtevamo odpravo najbolj nevarnih nesorazmerij. Ocenili smo, da je v takšnih razmerah nujno potrebno, da vodstva delovnih organizacij delavce temeljito seznanijo z razmerami, pretehtajo svoje razvojne programe in ponudijo jasno vizijo razvoja. Zelo nevarno bi bilo, če bi se v podjetjih zaradi sedanjih težav odpovedovali razvojnim ambicijam in se zadovoljili zgolj s filozofijo preživetja. Takšne tendence so se na primer pokazale tu-

di ob nedavni stavki v Lesni industriji Litija, ko so delavci zahtevali, da se sredstva za višje osebne dohodke zagotovijo tako, da se zmanjšajo ali pa celo ustavijo investicije. Možno je odpirati razpravo, seveda pravočasno, o tem, ali so investicijski programi dobri ali ne, ali bodo dajali dohodek, ali povečujejo konkurenčno sposobnost itd., ni pa sprejemljiva teza, da zaradi slabih časov denarja enostavno ne kaže namenjati za posodobitev proizvodnje.

Zaradi tega je na področju družbenoekonomskih odnosov najpomembnejša nanoga osnovnih organizacij ZK, da vztrajajo na tem, da vodstva organizacij združenega dela pripravijo razvojne programe, jih javno predstavijo delavcem in za njihovo izvajanje tudi odgovarjajo. Sestavni del razvojnih programov mora biti načrt za izboljšanje kadrovske strukture zaposlenih, ki je v naši občini še posebej neugodna. V vsaki organizaciji združenega dela bi tudi morali pripraviti program aktivnosti za čas po prenehanju veljavnosti interventnih ukrepov. V razpravi smo se zavzeli tudi za celovit program varčevanja od krajevne skupnosti, preko občine in republike do federacije, saj ni produktivno edini generator inflacije videti v zveznem proračunu. Ocenili smo, da je edina rešitev za litijsko gospodarstvo čimvečja usmeritev v izvoz, predlagali pa smo tudi nekaj konkretnih rešitev za razbremenitev gospodarstva (uvozne takse in carine).

Na tej seji smo obravnavali tudi predlog stališč CK ZKS o uresničevanju razvoja kmetijstva in položaj kmetijstva v naši občini. Pred obravnavo na občinskem komiteju je bila organizirana posebna razprava s predstavniki obeh kmetijskih združenj in

kmeti kooperanti. Obe razpravi sta v ospredje postavili zahtevo po enakopravnem položaju kmetov in delavcev v združenem delu, po uveljavitvi ekonomskih zakonitosti in odpravi cenovnih neskladij. Razprava je tudi opozorila na težak položaj kmečke žene ter na to, da smo še vedno premalo storili za to, da se zagotovi razvoj hribovitega območja. Zavzeli smo se, da se na podoben način, kot smo ga pred leti že imeli z dogovorom o pospeševanju razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti, opredelijo naloge samoupravnih interesnih skupnosti, občine in drugih za zagotovitev takšnih razmer (urejene ceste, vodovod, avtobusne povezave, proizvodni obrati, šole itd.), ki bodo omogočale dostojno življenje tudi na teh kmetijah.

Zaradi odhoda v drugo občinsko organizacijo ZKS je bil Dušan Medved razrešen dolžnosti predsednika občinskega komiteja, za novega predsednika pa je bil izvoljen Franci Intihar, zaposlen v kovinarskem obratu SGD Beton, TOZD Gradmetal. Franci Intihar je star 32 let, ima pa že precej partijskih izkušenj; bil je dober sekretar osnovne organizacije, uspešen sekretar aktiva komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev, z oceno zelo uspešno je končal enoletno politično šolo pri CK ZKS, bil je tudi član predsedstva OK ZKS. Razen tega smo na seji razrešili tudi pet članov občinskega komiteja, za nove člane pa izvolili Jožeta Dolška, Francija Groma, Viko Pevec, Vanjo Ponebšek in Olgo Sinreich. Tov. Dušanu Medvedu in ostalim članom komiteja, ki so bili na tej seji razrešeni, smo se zahvalili za dosedanje delo, izročena pa so jim bila tudi spominska darila.

B. V.

KOVINA ZA ZGLED

Šmarska Kovina je delovna organizacija, v kateri kljub vsesplošnemu negodovanju zaradi slabega gospodarskega položaja države ne seštevajo »rdečih števil«, delavcev ne skrbi, če bodo prejeli svoj osebni dohodek, in tudi o prekinitvah dela ne razmišljajo. Način dela in razvoja Kovine nam je opisal in s podatki ponazoril Bojan Lepičnik, direktor skupnega sektorja.

V Kovini je zaposlenih 200 delavcev, ki delajo v dveh izmenah. Njihov osnovni proizvodni program so armature za centralno ogrevanje, vodovode, naftovode in plinarne. Surovine kupujejo doma in le v primeru, če so nekajkrat (!) cenejše, tudi v tujini. Obseg proizvodnje nenehno povečujejo, zaradi velikega zanimanja za njihove izdelke na domačem tržišču pa izvažajo le za pokritje uvoza.

Dobri dve leti in pol že živi Kovina nekakšno novo življenje, v katerem pozna le pot navzgor, povečevanje proizvodnje, uspehe in nove načrte. Začelo se je s prihodom novega direktorja, Gorazda Cuznarja. Preoblikovali so celoten proizvodni program, razširili tržišče in odprli svoja predstavništva v Zagrebu, Sarajevu in Beogradu. Z izdelki, ki jih ni sposoben narediti vsakdo, in z visoko kvaliteto so osvojili domači trg in prodrli v svet.



IUV TOZD Usnjarna Šmartno je bogatejša za novo investicijo. Zgradili so sodobno čistilno napravo in s tem preprečili nadaljnje onesnaževanje reke Reke. (Foto: M. Š.)

Najnovejši je njihov prodor v ladjedelništvo, kjer so se spopadli z mednarodnimi standardi, ki so neposredna prisila za dvig kvalitete in možnost za dvig cen na mednarodno raven.

V začetku lanskega leta so se preselili v nove proizvodne in upravne prostore. Odplačevanje kreditov za to drago, a potrebno naložbo, je še vedno finančno breme, ki pa ga bodo

po letošnjem prvem trimesečju dokončno odložili. Govoričenja o šmarskem Feniju ob načrtovanju te gradnje so danes že pozabljena.

Večjih težav nimajo, par stvari pa jih le skrbi.

- strokovnjakov z vrhunskimi rezultati svojega dela primanjkuje,
- najvišjo kvaliteto morajo izdelovati zastareli stroji,
- zaradi ukrepov zvezne vlade

jim je v novembru prodaja izpadla za 25 odstotkov.

Kako bo v prihodnje?

Za nalogo so si zadali popoln izkoristek notranjih rezerv ter boljšo organizacijo in prilagoditev delovnih postopkov načinu industrijske proizvodnje. Izobrazbena stopnja zaposlenih se nenehno zvišuje. Danes lahko iz kupčka prošelj za delovno mesto izberejo najboljše, pred leti pa je bilo največ dela s prošnjami za odpoved. Štipendirajo predvsem za VI. in VII. stopnjo izobrazbe, njihove štipendije pa predstavljajo kar 35 odstotkov vseh štipendij v občini.

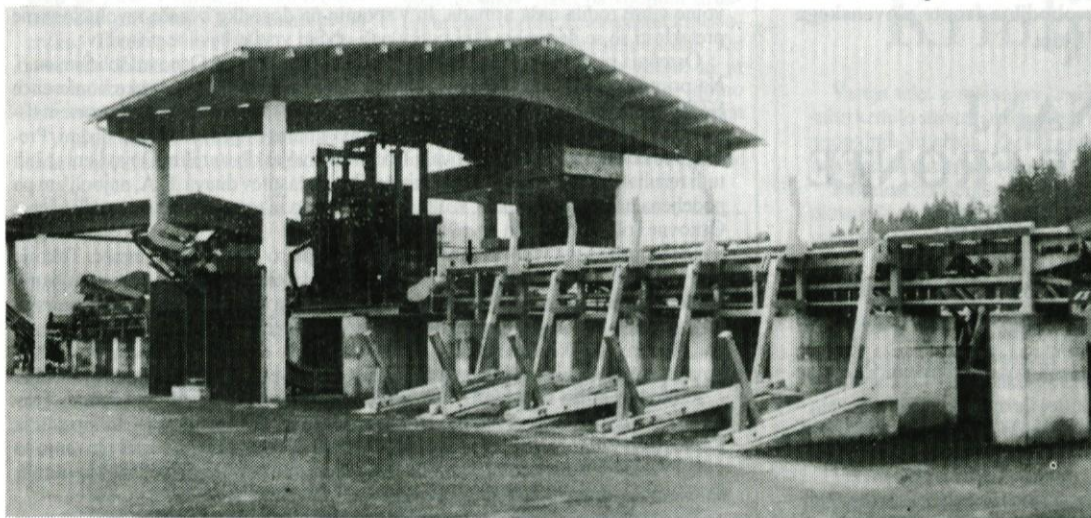
V letošnjem letu bodo največ vložili v nakup računalniške opreme, do leta 1990 pa bodo uvozili modernjšo strojno opremo. Trenutno se s tujim partnerjem dogovarjajo o sklenitvi pogodbe za desetletni izvoz izdelkov v vrednosti 30 milijonov dolarjev.

Dela jim torej ne bo zmanjkalo pa tudi za oddih so že poskrbeli: kupili so hišo v hribih in garsonjero na morju.

Za uspešno sodelovanje v krajevnih in občinskih dejavnostih so prejeli občinsko priznanje in priznanje Krajevne konference Šmartno.

Če jim zaupajo v svetu, si velja zapomniti njihovo geslo: Varnost, trajnost, zanesljivost — Kovina.

Irena Prašnikar



Ob občinskem prazniku so v Lesni industriji Litija odprli sodobno lupilnico lesa. Samo s sodobno tehnologijo je moč osvajati Tržišča. (Foto: M. Š.)

Milan Bratec in Tomaž Gorjup v Litiji

V decembru 1987 sta se sestanka OO ZKS Zavoda za izobraževanje in kulturo Litija udeležila tudi Milan Bratec, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, in Tomaž Gorjup, član CK ZKS. Na sestanku je bil prisoten tudi sekretar OK ZKS Litija tovariš Borut Vuković.

Gostje so skupaj s člani osnovne organizacije temeljito osvetlili kulturno problematiko v republiki in v občini in hkrati nakazali perspektive te pomembne družbene dejavnosti.

Vsi navzoči so bili soglasni, da so taki razgovori na moč koristni, saj dajejo možnost informacije iz prve roke. Dobra obveščенost pa je pogoj za sleherno dobro delo.

J. S., foto: M. Šušaršič



Gasilski častniki — pridobitev gasilskih organizacij v občini

Občinska gasilska zveza Litija je po letnem programu strokovnega izobraževanja kadrov gasilskih organizacij v občini Litija v 1987. letu organizirala in izvedla od 10. novembra do 26. decembra 1987 tečaj za gasilske častnike. Tečaj je bil organiziran v Litiji s soglasjem Gasilske zveze Slovenije, ki je bila tudi istočasno koordinator tečaja.

Na razpis strokovnega izobraževanja za gasilske častnike so gasilska društva prijavila precejšnje število kandidatov, ki so izpolnjevali pogoje razpisa za gasilskega častnika, vendar se jih je po opravljenem preizkusu znanja iz gasilskih veščin samo 25 odločilo, da opravi tečaj za gasilske častnike. Škoda, da so ostali prijavljeni kandidati takoj na začetku vrgli puško v koruzo.

Predavateljski kader so sestavljali višji gasilski častniki in častniki, ing. gasilstva in predavatelji posameznih strokovnih tem iz Ljubljane, Kamnika in Litije. Tečaj je potekal 4-krat tedensko, kar je tečajnikom vzelo precej prostega časa in dopusta. Vendar je pohvalno, da so se tečajniki zavestno in redno udeleževali predavanj, kar se je pozneje pokazalo kot zelo koristno glede osvojenih učnih snovi.

Zanimiv je tudi podatek o strokovni izobraženosti tečajnikov, saj jih ima polovica 4. stopnjo (poklicno), polovica pa 5. stopnjo (srednjo) strokovne izobrazbe, kar je vsekakor v prid strokovne usposobljenosti gasilskih kadrov v krajevnih skupnostih. Vsi vemo, da je za uporabo moderne tehnike za reševanje potrebna tudi mnogo večja strokovna usposobljenost in da je potrebno za učinkovito in hitro reševanje znati pravilno ukrepati.

Dne 26. 12. 1987, zadnji dan tečaja,



je 20 tečajnikov potilo mrzel pot pred izpitno komisijo Gasilske zveze Slovenije (5 jih je prenehalo obiskovati tečaj). Trud, izglubljene ure, skrbi in trema pred izpitno komisijo so bili pozabljeni ob razglasitvi rezultatov, ko so se tečajniki skupaj s predavatelji zbrali v Gasilskem domu Bizovik (Ljubljana-Polje). S tamkajšnjim vodstvenim kadrom GD so si izmenjali izkušnje na področju reševanja in zaščitne ter si ogledali njihovo opremo za reševanje.

Naša občina je v vrstah gasilskih or-

ganizacij bogatejša za 20 gasilskih častnikov, in to v GD Jablanica, Jevnica, Litija, Polšnik, Šmartno, Vače, Sava in Zavrtnik. Škoda, da ni bilo nobenega kandidata iz GD Hotič in Kresnice z ozirom na bližino kraja tečaja in potreb v GD po častniškem kadru. Potreba po strokovnem kadru v GD v KS pa je zaradi zahtevnosti reševanja in uporabe moderne tehnike ter usposabljanja velika.

Vse novo usposobljene gasilske častnike čaka v svoji gasilski organizaciji odgovorno delo, za katerega so se prostovoljno odločili in usposobili. In tega se tudi zavedajo. Da bodo po svojih močeh, z usposobljenostjo in strokovnim znanjem razvijali gasilsko dejavnost med članstvom v gasilski organizaciji in med krajani ter na področju organiziranja in delovanja civilne zaščite v KS v smislu preventivnega delovanja, vodenja reševalnih akcij, reševanja in zaščite ljudi in materialnih dobrin vseh nas.

Za njihov vložen trud in osvojeno znanje ter pridobljeni naziv gasilskega častnika jim čestitamo.

Branko Ojnik
Foto: M. Š.

V skladu z določili 4. in 7. člena Pravilnika o podeljevanju občinskega priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o delu žirije

razpisuje

žirija za podeljevanje priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda občinske konference SZDL Litija

5 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1988

Priznanje OF je namenjeno posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri razvoju socialistične samoupravne družbe, zlasti pri:

- uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh ravneh,
- za dosežke pri uveljavljanju, krepitvi in razvoju SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju in razvijanju temeljnih samoupravnih skupnosti.

Predloge lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij ter družbene organizacije in društva.

Vsak predlog za podelitev priznanja OF je predlagatelj dolžan posredovati žiriji za podeljevanje priznanja OF pri občinski konferenci SZDL, ki se mora o predlogu izjasniti in svoje mnenje posredovati Predsedstvu občinske konference SZDL Litija.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji pošljejo žiriji za podeljevanje priznanja OF pri občinski konferenci SZDL Litija, Trg na Stavbah 1, 61270 Litija, najkasneje do vključno 15. februarja 1988.

Predlogi morajo biti izpolnjeni na posebnih obrazcih, ki so na voljo pri občinski konferenci SZDL Litija, Trg na Stavbah 1, Litija.

Žirija za podeljevanje Priznanja OF pri Občinski konferenci SZDL Litija

Številne prireditve ob dnevu JLA

December je mesec proslavljanj in številnih prireditev, mesec spominov na preteklost, mesec obujanja revolucionarnih tradicij. Takrat ima praznik naša občina, praznuje ga v spomin na prvi spopad II. štajerskega bataljona z Nemci na Tisju. Svoj dan pa imajo v decembru tudi pripadniki naših oboroženih sil. 22. december je njihov in naš dan. Leta 1941 se je na ta dan v majhni vasi Rudo v Bosni sredi najhujše vojne vihere rodila naša armada. In v spomin na dogodke iz naše revolucionarne preteklosti so se decembra lani tudi v naši občini vrstile številne prireditve.

Osrednja prireditev ob dnevu JLA je bila 22. decembra v Osnovni šoli Šmartno. Na prireditvi so bile, po svečanem govoru podpredsednika Občinske konference SZDL Litija tov. Jožeta Sevljaka, podeljene pohvale, priznanja in plakete vsem tistim, ki so največ pripomogli k uspešnim obrambnim pripravam v naši občini. Prebrane so bile odredbe o napredovanjih rezervnih vojaških starešin. Objavljeni so bili tudi rezultati vseh tekmovanj, organiziranih v počastitev dneva JLA, najboljšim pa podeljena priznanja in pokali. Kulturni program so za to priložnost pripravili učenci Osnovne šole Šmartno in šmarnski mladinci.

Ostale prireditve v počastitev tega praznika pa so potekale ves mesec. Tako je bilo 12. in 13. decembra izvedeno občinsko strelsko tekmovanje, in sicer v streljanju z rračno puško. Tekmovale so pionirke, mladinke in članske ekipe. Med pionirskimi ekipami je bila najboljša druga ekipa Osnovne šole Franc Rozman Stane Šmartno, med mladinskimi ekipami je zmagala ekipa osnovne organizacije ZSMS Šmartno, med člani pa je bila najboljša prva ekipa Strelske družine Šmartno-Litija.

Radiotelegrafisti so svoje IX. občinsko tekmovanje izvedli 17. decembra. Tekmovali so ekipno in posamično. Med posamezniki je bil najboljši Oto Hozjan iz Radiokluba Litija, ekipno pa je zmagala ekipa Radiokluba Litija. Na tekmovanju so sodelovale tudi ekipe občinskih štabov za teritorialno obrambo ljubljanske pokrajine, med katerimi je bila najboljša ekipa OŠTO Vrhnika.

XV. tradicionalni pohod po poteh II. štajerskega bataljona na Tisje pa je bil izveden 19. decembra. Na tem pohodu so sodelovale ekipe občinskih štabov za teritorialno obrambo ljubljanske pokrajine in ekipe mladinskih organizacij iz občine Litija. Med ekipami občinskih štabov za teritorialno obrambo je zmagala ekipa OŠTO Kočevje, med mladinskimi ekipami pa so bili najboljši mladinci tretje ekipe oš Franc Rozman Stane Šmartno.

Z vsemi prireditvami, organiziranimi decembra lani v počastitev dneva oboroženih sil, smo tudi v naši občini pokazali vso ljubezen do svoje domovine in vseh tistih, ki jo zvesto čuvajo.

Marina Krnel



Zadnja navodila mladincem in teritorialcem pred odhodom na Tisje

Pred onesnaženjem ne moremo zbežati

Prišel je čas, ko se moramo soočiti z dejstvom, da je naše okolje čedalje bolj onesnaženo. Pred tem ne moremo in ne smemo zatiskati oči, saj nobe- področje ni osamljen otok, do koder »produkti« sodobne civilizacije ne bi segli. Tudi v litijski občini nismo zaščiteni pred onesnaževanjem, še več, potek dogodkov dokazuje, da smo mu morda še bolj izpostavljeni kot drugje. Naj se le spomnimo na litijski in šmarski vodovod, iz katerega pijemo zdaj klorirano vodo, na z žveplom nasičen zrak v zimskih mesecih, na gost promet, na strupene odplake iz tovarn... Ne, res ne moremo reči, da v naši občini s tem nimamo težav. Prav zato je skupina ljudi, ki jim ni vseeno za okolje, ustanovila Društvo za varstvo okolja Litija, ki se bo z vsemi močmi zoperstavilo škodljivim posegom v naš življenjski prostor.

Društvo še nima lastne pisarne, vendar se člani izvršilnega odbora prav zdaj dogovarjajo s Turističnim društvom Litija o souporabi njihovih prostorov. Tako se lahko vsi, ki jih delovanje društva za varstvo okolja zanima, ki bi radi delali v njem, oglasijo na začasni naslov: Občinska konferenca SZDL, Trg na Stavbah 1, Litija. Vabljeni!

In zdaj o nalogah društva v tem letu. Najprej se bo lotilo popisa divjih odlagališč v občini, v katerega naj bi se vključili tudi lovci in ribiči, ki nanje na terenu večkrat naletijo. Nosilec akcije bodo šolarji, ki bodo poleg tega iskali še onesnaževalce vode. Popis odlagališč bo zajemal tudi vrsto odpadkov. Druga letošnja naloga društva bodo meritve prometa v več obdobjih in vremenskih pogojih. V Litiji lahko namreč ugotovimo, da se je promet močno povečal, tako da zlasti v zimskem obdobju avtomobili prispevajo k onesnaženemu zraku. Društvo namerava s štetjem prometa dokazati, da Litija potrebuje obvoznico, nenazadnje zato, ker je bilo lani kar nekaj smrtnih žrtev.

V Litiji dihamo pozimi precej onesnažen zrak, česar pa merilec Hidrome-

teorološkega zavoda, ki je nameščen ob Predilnici, zaradi oddaljenosti od središča mesta ne pokaže. Društvo si bo prizadevalo, da bi ga prestavili v staro Litijo ali na Rozmanov trg, kjer je ozračje najbolj onesnaženo. Pri tem društvo za varstvo okolja ne bo pozabilo na naselja izven občinskega središča, ki se prav tako otepajo z onesnaževanjem, denimo na Kresnice z SCT, Industrijno apna ter na Hotič s separacijo, ki posega v okolje. Lotili se bomo tudi manjših, a nič manj pomembnih akcij, kot so sodelovanje s turističnim društvom za urejeno okolje, obveščanje občanov o akcijah in nalogah ter priprava predavanj in razstav na temo varstvo okolja.

Za prvo leto društva bo to kar dovolj nalog, zlasti ker želimo te pripeljati do konca. Dobrodošla nam bo pomoč vseh občanov, zlasti pa vodilnih struktur in odgovornih, ki vse prevečkrat stojijo ob strani in ne ukrepanje ničesar. Ko bo zavest, da je narava edina, ki jo imamo, segla tudi do njih, se bomo skupaj lažje bojevali za življenje v čistem in zdravem okolju.

Romana Špende



Takšen prizor se v naselju Rozmanov trg ponavlja večkrat na dan. Črn dim, nasičen z žveplom, ki ga bruha dimnik kotlovnice na premog v Maistrovi ulici, ob slabem in meglenem vremenu zasmradi celo sosesko. Ekološka študija, ki jo je pri Razvojnem zavodu Celje naročil občinski komite za planiranje, pravi, da je to med drugim posledica nestrokovnega kurjenja. Mar res ni mogoče nič narediti, naj vprašamo odgovorne?! Gre pač za dva tisoč prebivalcev soseske, za njihovo zdravje, če že s črnim prahom posuti balkoni niso pomembni. (Foto: Romana Špende)

IZ KMETIJSTVA

Krmljenje telet

Vzreja telet z majhnimi količinami mleka in zgodnjim privajanjem na suho krmilo stavter in seno se je v preteklem obdobju uveljavila na mnogih naprednih kmetijah. Zaradi pomanjkanja krmila stavter pa se rejci vračajo na stare, neracionalne načine rejje.

Prednost stavterja pred drugimi krmili za govedo je predvsem v tem, da je okusnejši, vsebuje več in bolj kakovostne beljakovine, več vitaminov in vsebuje uree. Za teleta, ki še nimajo razvitega vampa in se šele privajajo na suho krmo, je možna krma take kakovosti potrebna. Kasneje, ko teleta pojedjo že več možne krme, pa tudi že nekaj sena, silaže ali zelene krme, shajajo tudi s krmili, ki so namenjena za krave ali pitovno govedo.

Težko je vzrejati teleta, če stavterja za teleta sploh ni na voljo. Če imamo oljne tropine, si lahko stavter napravimo sami. Zmešamo približno 20% oljnih tropin, 3—5% sladkorja, 2% rudninske mešanice, ostalo pa žita, na primer zdrobljeno koruzo ali ječmen. Del koruze ali ječmena lahko nadomestimo tudi z ovsmo, pšenico, pšeničnimi otrobi ali pšenično krmilno moko. Zadostuje, da krmo v priporočeni količini trikrat z lopato premešamo.

Večinoma pa odpade zaradi pomanjkanja oljnih tropin tudi ta možnost in bomo morali vzrejati teleta z večjo količino mleka. Da bi bilo tele oskrbljeno z zadostno količino beljakovin, zadostuje poleg druge krme že 5 do 6 litrov polnega ali posnetega mleka na dan. Poleg mleka pokladamo še žito, ki mu primešamo približno 3% rudnin ali 1 veliko žlico rudninskega dodatka na dan. Tele naj dobi po volji tudi zgodaj košeno travniško ali lucernino seno. Mleko naj teleta dobivajo do 10. ali 12. tedna starosti. Tedaj so že toliko odrasla in navajena na voluminozno krmo, da lahko dobro uspevajo tudi samo z voluminozno krmo, ki jo dopolnimo z možno krmo za odraslo govedo ali pa z žitom in z rudninsko mešanico.

Teletom lahko pokladamo tudi mlado zeleno krmo ali dobro travno silažo. Ko so teleta težka 160—180 kg shajajo v skromnih razmerah tudi samo z dobro voluminozno krmo brez dodatka možne krme ali žita.

Iz navedenih primerov sami presodimo, kateri način je v danih razmerah najprimernejši za čim bolj kvalitetno in gospodarno vzrejo telet.

Aktiv mladih zadrušnikov M-KZ Litija

Proti nadaljnji gradnji na Rozmanovem trgu

Prva konkretna akcija, ki se je je lotilo Društvo za varstvo okolja Litija, je pripomba k resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana občine Litija za obdobje 1986—1990 v letu 1988, ki se tiče soseske Rozmanov trg. Takole se glasi:

Menimo, da je ocena onesnaženosti okolja v občini Litija preveč splošna v delu, ki obravnava sosesko Rozmanov trg, saj jo obravnava le v urbanističnem smislu in ne z vidika varstva okolja in sociologije. Menimo, da je nadaljnja gradnja blokov H in I in ostalih še načrtovanih gradenj v tem predelu neutemeljena, ker:

1. še ni rešen problem 200 podpisnikov proti gradnji na Rozmanovem trgu,
2. ni bil organiziran obljubljeni zbor soseske Rozmanov trg, na katerem bi se ljudje opredelili za gradnjo ali proti njej,
3. kotlovnica na premog v Maistrovi ulici onesnažuje okolje in bi priključitev novih blokov nanjo onesnaženost še povečala,
4. infrastruktura v soseski ne zadošča stanovalcem; trgovina je premajhna, kar je dokazala ekološka študija, vrtec in šola sta preobremenjena, premalo je rekreativnih površin, parkov, otroških igrišč in prostorov za kulturne dejavnosti in gostinstvo ter družbene dejavnosti stanovalcev.

Društvo za varstvo okolja meni, da naj se nadaljnja stanovanjska gradnja odvija izven soseske Rozmanov trg, na drugih lokacijah, in to predvsem za domače organizacije združenega dela in stanovanjski sklad.

mali OGLASI

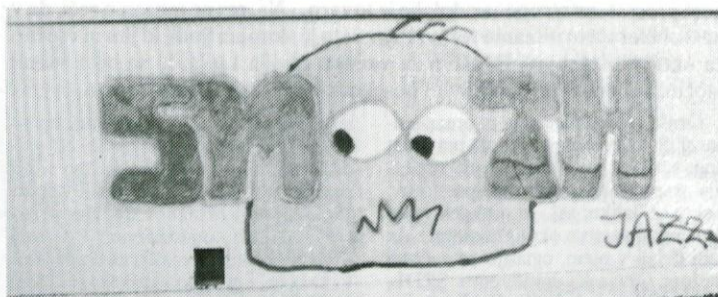
Družbeno dvosobno stanovanje s centralno v Jevnici zamenjamo takoj za podobnega v Litiji. Prijave pošljite na uredništvo GO, Parmova 9, tel: 881 102, pod šifro »Zamenjava s soglasjem«.

V Litiji iščem garsonjero ali stanovanje. Ponudbe sporočite na uredništvo Glasila občanov.

Stare razglednice Litije in drugih slovenskih krajev KUPIM. Prinesite jih v uredništvo Glasila občanov ali sporočite svoj naslov.

KRAJEVNA SKUPNOST LITIJA

CVETKE IZ LITIJSKIH LOGOV



V Litiji nam resda primanjkuje prostorov za likovno dejavnost, najbrž pa to ni pravi vzrok, da so se na nekaterih zgradbah prikazale »umetnine« neznanih (?) ustvarjalcev. Tako sta zdaj poslikani stara občinska zgradba ob železnici in črpališče vode v Gradcu. Upamo, da bomo kmalu izvedeli za njihovo identiteto, saj bi bila prava škoda, pustiti v anonimnosti te likovne »entuziaste«.



Da likovna kultura ni na preveč zavidljivi ravni, kaže tudi tale posnetek. Oglasne table pri mostu so predvidene za informiranje občanov, zdaj pa kažejo (vsaj v trenutku fotografiranja je bilo tako) svoje žalostno lice. Komu v ponos in čast?

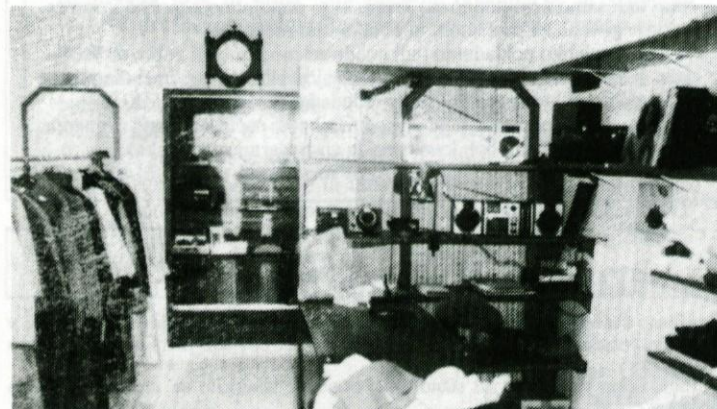
Zanimiva novost v Litiji

Prva komisijska trgovina

Od 21. decembra lani je Litija bogatejša še za eno novost. Tega dne je namreč v zgradbi Restavracije Pošta (poleg cvetličarne) Zdenka Klarič iz Zg. Hotiča odprla komisijsko trgovino MAGAZIN. V njej lahko občani prodajajo in kupujejo različno blago (pietenine, oblačila, tehnične predmete, akustiko, športne rekvizite, otroško opremo in ostalo). Blago, ki ga želite prodati, prinesete v trgovino, tu vam ga strokovnjaki ocenijo, nadaljnji postopek pa je tak, kot je pač v vseh komisijskih trgovinah.

Zanimiva in koristna novost, ni kaj! Blago, ki ga ne potrebujete več, ima še zmeraj svojo vrednost. Komisijska trgovina pa je ena izmed priložnosti, da legalno zamenja lastnika.

J. S., foto: M. Š.



Notranjost nove komisijske trgovine v Litiji.



Sredi mesta nam že nekaj let »cveti« kar lepa cvetka. Pa še kako odpor-na je! Ne morejo ji do živega ne pritožbe občanov ne fotografije v našem glasilu, ki jih objavljamo že nekaj let. Cvetka »cveti«, dokler se ne bo »osula« in padla na nič hudega slutečega. Takrat bo prepozno in krivca — kot vedno — ne bo moč najti! Da o videzu sploh ne govorimo! (O. O., foto: M. Š.)

Kdaj bo urejen Prhudnik?

Pot, ki pelje iz naselij Gorenji Log, Hotič, Konj, Vače in iz ostalih bližnjih in daljnih krajev v Litijo, je bližnjica, ki preseka značilni litijski lok reke Save in železnice. To je pot skozi Prhudnik. Pred dvesto leti, pred izgradnjo železnice je bila to edina pot iz Litije v Ljubljano. Pozneje, ko je bila zgrajena cesta vzporedno z železnico, je pot skozi Prhudnik postala bližnjica za pešce, vprežna vozila in šolarje. Med NOB je ta pot služila partizanom za dohod k železniški progi, ki so jo neštokrat minirali v Stomlah. Po vojni, ko se je razvil avtomobilizem, pa je narava pričela vzdrževati pot po svoje.

Danes uporabljajo to pot vsi, ki ne zmorejo plačati avtobusnega prevoza ali vzdrževati svojega avta, teh pa je vsak dan več. Popoldan pritečejo po tej

poti litijski športniki, rekreativci, največ pa je sprehajalcev. Pot je približno tristo metrov tako zanemarjena, da predstavlja pravo sramoto litijski občini in Komunali. Ob majhnem deževju postane zaradi blata neprehodna. Vodni propusti, kolikor jih je, so popolnoma neurejeni. Skoraj vsak teden se pokvari-jo avtomatične zapornice na cestnem prehodu in tedaj se karavana avtomobilov odpravi skozi Prhudnik in ta pot v deževnih dneh postane njiva.

Uporabniki te poti, prebivalci okoliških krajev, prosimo pristojne na občini in Komunali v Litiji, da pot uredijo, saj posutje in ureditev vodnih propustov ne bi terjala velikih finančnih sredstev.

Marzidovšek Franc
Trg na Stavbah 3, Litija

V novo leto brez vode

Ker sem bila letos ob novoletnem praznovanju gostiteljica, sem imela 31. 12. ob 16. uri še veliko dela, predvsem s kuhanjem in pospravljanjem. Takrat pa je na Dobravi zmanjkalo vode. Najprej sem mislila, da gre za manjšo napako ali novoletno šalo! Ko pa vode več ur ni bilo, sem začela klicati »odgovorne«, vendar jih nisem priklicala. Koga bi morala poklicati?

Zelo »dobre volje« sem šla po vodo k »vili« in skušala z njo dohiteti zamujeno, še vedno v pričakovanju, da bo pipa le oživila. Vsaj stuširati bi se bilo dobro in pustiti neprijetnosti v letu 1987!

Gostje so že prišli, dedek Mraz je prinesel darila, a tudi med njimi vode ni bilo.

Z nekoliko skrčenim jedilnikom smo praznovanje kar začeli, večkrat odpirali pipe, a nam grenkobe ni uspelo splahniti. Vsi zbrani smo skušali ugotoviti, koga naj še pokličemo, kdo bedi nad nami v novoletni noči?! Dežurni miličnik nas je seznanil, da tudi drugi kličejo zaradi iste težave, a kaj naj on naredi! Bil je prepričan, da to ni sabotaža in to je dobro.

Voda je privrela iz naših pip pred polnočjo, tako da smo si lahko voščili srečno 1988 s čistimi rokami, a ob go-

raih umazane posode.

Še nekaj! Pišem zato, da ohladim jezo, da bi izvedela, kdo nam je ponaga-

jal, in še nazadnje, kdo nam je vrnil to dobro litijsko vodo.

Marjeta Mlakar Agrež

KRAJEVNA SKUPNOST VAČE

Dogodki in odmevi

V mesecu decembru lanskega leta smo postorili še marsikaj, da bi leto, ki se je izteklo, zaključili kar najbolj uspešno in se dogovorili ter pripravili program dela za novo leto 1988.

Imeli smo 7. redno sejo sveta skupščine krajevne skupnosti, na kateri smo se dogovorili o programu dela za bodoče leto, pripravili program za zbor krajanov, ki naj bi bili opravljeni v vseh soseskah v mesecu januarju, pregledali nerealizirane naloge in sklepe sveta v letu 1987 in končno tudi obravnavali gradnjo naše poslovne stavbe ter prenosa nepremičnin v upravljanje KS.

Bilo je tudi 3. redno zasedanje skupščine krajevne skupnosti, na katerem je bilo v ospredju poročilo o delovanju krajevne samouprave in delegatskega sistema. Skupščina je imenovala upravitelja obrambnega načrta, potrdila sestav komiteja za SLO in DS, imenovala tajnika KS in večji del razprave posvetila gradnji poslovne stavbe in nerealiziranim sklepom skupščine in sveta. Še vedno je odprto vprašanje dokončne

sanacije pokopališča, vaške tehtnice in odlagališča smeti, kar bo v letu 1988 prioritarna naloga.

Občanom moramo povedati, da je končano asfaltiranje ceste Vače — Klek do vaške situle in bližnjih kmetij, tako da je sedaj ogled rojstne hiše najditelja te največje zgodovinske najdbe in same situle lepo dostopen tudi z avtobusom, kar naj bi popestrilo tudi našo turistično dejavnost na Vačah.

Opravili smo programsko-volilno konferenco in izvolili novo vodstvo v KK SZDL. Na njej je bilo, kot povsod drugje, še vedno osrednje vprašanje krajanov glede avtobusne zveze z Litijo in Ljubljano, kritično je bila obravnavana tudi udeležba na raznih zborih skupščin posameznih SIS in našega prispevka v okviru delovanja delegatskega sistema.

Podan je bil tudi obračun dela in vloge osnovne organizacije ZK v socialistični zvezi, DPO in društvih za preteklo mandatno dobo, izvoljeno je bilo novo vodstvo in sprejet organizacijski in idej-

napolitični program dela v letu 1988.

Nismo pozabili, kar je na Vačah že tradicija, starejših krajanov, starih nad 75 let, ki smo jih obiskali na njihovih domovih, se z njimi pogovarjali, jim zaželeli srečno novo leto ter jim izročili priložnostna darila, za katere so denar prispevali društvo upokojencev, zveza borcev in krajevna skupnost.

Tudi predšolski otroci in učenci 1. in 2. razreda so bili obdarovani. Od dedka Mraza so prejeli darilo, imeli z njim srečanje in kratek program.

Kmečki turizem na našem področju opravlja zavidljivo delo, saj radi prihajajo posamezniki, pa tudi skupine h »Kimovcu« in »Magdiču«, predvsem zaradi domačnosti, domačih jedi, ogleda zgodovinskih zanimivosti, geometrijskega središča in lepega razgleda po okolici, kar je povezano tudi z rekreacijo, sprostivjo in višinskim zrakom.

Marta in Jože Sinkovec sta na Vačah v rekordnem času obnovila, adaptirala in preuredila staro Zornikovo hišo in odprla sodoben gostinski lokal in s tem krajanom, izletnikom in turistom ponudila prijetno shajanje, gostinske storitve ter pozornost. Na osebno željo tov. Vere Planinšek iz Boltje se vsem krajanom naše skupnosti in bližnje okolice zahvaljujemo za dano denarno in materialno pomoč ob njeni elementarni nesreči, ko ji je pogorel hlev, posebno pa tov. Francu Lavrinu in Staneu Kovaču za uspešno opravljeno nabiralno akcijo.

V novem letu pa nas čakajo zopet druge, nove naloge v krajevni samoupravi, organizacijah in društvih, vse z namenom aktivnega sodelovanja, dobrih odnosov, prijateljstva, za razvoj kraja in z edino željo za bolj mirni in srečni dan.

ČS

KRAJEVNA SKUPNOST DOLE

Jesen življenja je lahko bogata, vesela in ustvarjalna

Društvo upokojencev Dole je bilo ustanovljeno konec leta 1984. Od 142 upokojencev jih je včlanjenih 93, kar je 67% iz vse krajevne skupnosti. Želja članov je bila razvitje lastnega prapora. Uresničila se je 27. septembra, ko so na prijateljskem srečanju vseh upokojencev in gostov razvili prapor. Srečanja se je udeležilo približno 60 upokojencev in gostov iz ZDU občine Litija, DU Gabrovka, KZ Gabrovka in predstavnikov naše KS. Ravno s slednjim društvom tesno sodeluje.

V kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci OŠ in razveselili srca starejših, je vse pozdravil predsednik sveta KS tov. Mirko Močilar. Zaželel je nadaljevanje tesnega sodelovanja tudi v prihodnje, ker bo edino tako mogoče v teh težkih časih vodili zelo oddaljeno in gospodarsko slabo razvito krajevno skupnost. Tov. T. Pavlin, predsednik DU, je pozdravil vse prisotne, še posebej pa se je zahvalil vsem darovalcem spominskih travkov:

HP Kmetijski zadrugi Gabrovka — Dole,
Papirnici Radeče,
Občinski zvezi Društva upokojencev Litija,
KS Dole.

Na popoldanskem prijateljskem srečanju pa so upokojenci kramljali o vseh, danes aktualnih stvareh, o eni pokojnini manj, o težkih gmotnih razmerah, o boleznih, o slabem statusu

kmečkih upokojencev. Menili so, da bodo le sami in s širšo družbeno skupnostjo ustvarili lepšo jesen življenja.

Jožica Vrtačnik

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Modernizirana cesta skozi Zavrstnik

Ob občinskem prazniku so 22. decembra 1987 v Zavrstniku svečano odprli 1 km modernizirane ceste skozi naselje. To je bila dolgoletna želja vseh krajanov, ki so jo na zborih občanov vztrajno ponavljali. Šmarska krajevna skupnost jo je uvrstila v program prvega krajevnega samoprispevka, ki so ga občani uspešno izglasovali pred dvema leti. Prenova ceste je bila sicer na drugem mestu, takoj za preureditvijo dvorane v zadržnem domu, vendar je imela prednost, saj je večino sredstev prispevala širša družbena skupnost. Tako je ena izmed nalog samoprispevka že uspešno izvedena. Krajan Zavrstnika upajo, da bo asfaltno prevele kmalu dobila še cesta, ki povezuje njihovo naselje s sedežem krajevne skupnosti — s Šmartnim.

Boris Žužek





Kultura

Slovenski kulturni praznik v središču Slovenije

V nedeljo, 7. februarja 1988, ob 14. uri, bo pri obeležju geometričnega središča Slovenije v Sp. Slivni, na katerem so zapisani Prešernovi verzi, nadvse svečano, saj bomo s Prešernovimi uglasbenimi pesmimi v izvedbi Žirovniškega okteta, recitacijami domačinov in slavnostnim govorom CIRILA ZLOBCA počastili naš slovenski kulturni praznik. Letos ga bomo ob tem obeležju praznovali že tretjič in pri tem nas vreme ne bo prav nič motilo, saj bo cesta čez Vače do Slivne zagotovo prevozna.

Po krajši proslavi ob obeležju, ki bo v vsakem vremenu, se bomo preselili h Kimovcu, kjer se bomo pogovarjali s Cirilom Zlobcem o aktualnostih v slovenskem kulturnem prostoru.

R. M.

Prvi koraki zasavskih in posavskih zborov

Večletna želja, da bi se Zasavje in Posavje povezala na pevskem področju, se je v minulem decembru le uresničila. Na srečanju v Sevnici, bilo je 19. decembra, se je na skupnem koncertu zbralo sedem pevskih zborov, ki so predstavljali sedem občin o Litije do Brežic. Našo občino je zastopal šmarski Zvon, peli pa so še: Rudarski pevski zbor Loški glas (Zagorje), Mešani pevski zbor Slavček (Trbovlje), Ženski pevski zbor Dol (Hrastnik), Mešani pevski zbor Lisca (Sevnica), Mešani pevski zbor Viktor Parma (Krško) in moški zbor Planina iz Cerkelj (Brežice). Koncert so organizatorji posvetili prazniku JLA, po njem pa so v obrabi družbene prehrane tovarne Lisca pripravili večerjo in prijateljsko srečanje, ki je predstavnike zborov obeh združenj še bolj zblížalo.

Boris Žužek

Delavni šmarski šolarji

— Lutkarska skupina, ki jo vodi mentorica Danica Ocepek, je za obisk dedka Mraza pripravila dve igrici. Z njima je nastopila kar osemkrat in razveseljevala otroke delavcev Predilnice, Usnjarne, Kovine, Lesne ter Zdravstvenega doma in najmlajše iz krajevnih skupnosti Šmartno ter Stangarske Poljane.

— V praznovanje 30-letnice Lesne industrije Litija so se vključili tudi šolarji. Ob odprtju mehaniziranega skladišča lesa in lupilne linije so v kulturnem programu sodelovali člani otroškega pevskega zbora iz Šmartna, z recitacijami pa so se predstavili učenci s podružnične šole Frimskovo.

— Po nekajletnem premoru je na šmarski šoli znova zaživel dramski krožek, ki ga vodi zunanja sodelavka Anuška Potisek. Prizadevni člani so z menotrico pripravili prvo predstavo že za novo leto, in sicer »V ozvezdju postelje« Borisa A. Novaka. Zaigrali so jo učencem nižje stopnje, v januarju pa so jo ponovili še za ostale šolarje, radi pa bi z njo tudi gostovali.

— Člani domske skupnosti Doma Tisje v Črnem potoku so veseli obiskov raznih kulturnih skupin, najbolj pa otrok, ki jih znajo s programom razveseliti. Tik pred novim letom so bili med njimi pevci in recitatorji s šmarske šole, ki so jim obenem tudi čestitali novoletne praznike. Srečanje so pripravili Mladi člani Rdečega križa.

— Nov učni program, ki smo ga letos uvedli še v osmem razredu, vključuje tudi dneve družbeno-potrebne dela, kar pa je brez zunanjih sodelavcev težko uspešno izvajati. V Šmartnem smo lani vključili v njihove vsebine obdelovanje šolske njive, v tekočem šolskem letu pa so šolarji že dvakrat pomagali pri gradnji vodovoda na Javorju.

Uspelo novoletno srečanje

Na pobudo šmarske krajevne skupnosti ter njenih družbeno-političnih organizacij je bilo 18. decembra lani v avli šole prvo novoletno srečanje, ki je privabilo lepo število gostov in občanov. V prvem delu, ki je bil namenjen kulturni prireditvi, so sodelovali: Folklorna skupina Javorje, Zasavski rogisti, pianistka Urška Meglič in mešani pevski zbor Zvon, drugi del pa je ob prigrizku vključeval družabno srečanje, ki je pripomoglo k pravemu prednovoletnemu razpoloženju vseh prisotnih. Organizatorji želijo, da bi ta srečanja postala tradicionalna.

Boris Žužek

Plesne tečaje bodo ponovili

Začetni plesni tečaji za otroke, mladino in starejše so se v drugi polovici novembra začeli uspešno. Mnogi pravijo, da jim ples pomeni življenje in po številu udeležencev sodeč mnogi v Litiji, še posebej otroci, resnično želijo živeti. Za vse razpisane tečaje se je namreč prijavilo le nekaj manj kot tristo tečajnikov. Zanimanje je izredno, zato bo Center interesnih dejavnosti mladih (CIDM) Litija v drugi polovici februarja ponovno organiziral vse začetne tečaje, obenem pa se bodo lahko vsi tisti, ki zdaj obiskujejo

začetne tečaje, vpisali v nadaljnje, da bodo izpopolnili in utrdili svoje plesno znanje.

Začetni in nadaljevalni tečaji se bodo pričeli **spet v torek, 23. februarja 1988**, glede na dosedanje predloge pa bodo nekateri termini rezervirani tudi ob koncih tedna. Prijave bodo zbiral do 15. februarja 1988. Da je ples res življenje, bodo vsi tečajniki plesnih vaj v letošnji sezoni pokazali na naj naj plesni prireditvi ob dnevu mladosti v maju.

Rudi Bregar

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV

Naziv prireditve	Vrsta prireditve	Kraj	Izvajalci	Organizator
FEBRUAR				
7/2 ob 14. uri	Proslava ob slovenskem kult. prazniku v središču Slovenije	Sp. Slivna - obeležje GEOSS	oktet KUD F. Prešeren Žirovnica - Breznica, KUD Lipa Vace	Odbor projekta Vače 81 ZKO, ZIK
7/2 po proslavi	Aktualnosti v slovenskem kulturnem prostoru - pogovor s Cirilom Zlobcem pri Prešernov dan s pisateljem	Kimovcu v Sp. Slivni		
8/2	Otvoritev razstave	likovna razstava	klub Medo avla SO	CIDM Medo ZIK, ZKO
12/2	koncert	koncert	dvorana SPO Litija	SPO Litija
	Klopca - abonmaj pred.	gledališka igra	dvorana na St.	MGL ZIK
20/2	Moped show in Big Band občinsko in področno srečanje lutkovnih skupin Zasavja	zabavna prired. lutkovne igre	- " -	ZIK ZKO

Kako do ureditve Levstikove poti?

Po večletnih razpravah na različnih ravneh so letošnji jesen v okviru Centra interesnih dejavnosti mladih (CIDM) pri občinski konferenci ZSMS Litija po že obstoječi poti od Litije do Čateža organizirali prvi množični pohod, ki se ga je udeležilo 400 pohodnikov iz vseh krajev Slovenije. Zavedali so se, da trasa ni identična tisti, ki jo je v Popotovanju od Litije do Čateža opisoval Fran Levstik. Za organizacijo pohoda po obstoječi poti (pred leti so jo označili litijski planinci), ki od prave poti skrene predvsem v drugi polovici, so se odločili iz različnih razlogov.

Junija letos so se v okviru CIDM odločili, da ob 130-letnici nastanka popotisa in 100-letnici smrti Frana Levstika organizirajo prvi pohod. Denarja niso imeli, zato jim je pohod uspelo pripraviti le ob veliki zagnanosti in elanu ter pomoči nekaterih pokroviteljev: Predilnice in Usnjarne, litijskega sindikalnega sveta, občinskega izvršnega sveta, Elme iz Čateža in še nekaterih drugih. Prav v pomanjkanju časa in denarja tiči vzrok, da prave poti niso mogli urediti v letošnjem letu. Ali jim bo to uspelo prihodnje leto, ko bo stanje na

področju financiranja družbenih dejavnosti še težje, je težko reči.

Če bodo pogoji zagotovljeni, bodo pot uredili do prihodnje jeseni. Vsekakor se morajo pogovoriti (zanesljivo z literarnim zgodovinarjem dr. Matjaže Kmeclom) s strokovnjaki o resnični poti, da bi potem ob zagotovitvi denarja uspešno izvedli za prihodnje leto predvideni načrt urejanja Levstikove poti. Za denar so zaprosili litijsko in republiško kulturno skupnost, da bi uredili in s posebnimi tablam označili Levstikovo pot, pripravili in izdali posebno brošuro z opisom poti in krajev ob njej...

Podporo so interesniki dobili na vseh ravneh, zdaj bodo le počakali tudi na konkretno pomoč. Zaradi slabših pogojev financiranja tudi kulture morda od interesnih skupnosti ne bodo dobili ustreznih sredstev, zato bo dobrodošla vsakršna pomoč, ki bi jo kdorkoli izkazal. Morda kakšna delovna organizacija, čeprav vedo, da tudi združeno delo posluje v težkih ekonomskih pogojih. Morda zasebniki, čeprav so tudi oni obremenjeni z najrazličnejšimi davki in prispevki...

Rudi Bregar

Učenci Glasbene šole Litija so se izkazali Uspela spevoigra Kresniček

Učenci litijske glasbene šole kljub kroničnemu pomanjkanju denarja za redno dejavnost šole ne mirujejo. V letošnjem šolskem letu so se na predlog glasbenih pedagogov odločili, da uprizorijo spevoigro Kresniček, ki jo je skladatelj Radovan Gobec skomponiral na besedilo Marije Jezernikove.

Dela so se lotili na moč resno in odgovorno, in tako je prva predstava stekla že v decembru 1987. Seveda so se angažirali vsi glasbeni pedagogi, še posebej pa so se izkazale Selma Gradišek, Barbka Jahn in Žužana Bartha. Povedati je treba, da igrice poleg petja sloni pretežno na pleuri pripravi kostumov so priskočile na pomoč tudi Predilnica Litija, Pletilja in IUUV Šmartno. Naštetim delovnim organizacijam se mladi glasbeniki ob tej priliki za vso pomoč iskreno zahvaljujejo. Sceno je pomagal oblikovati akademski slikar Jože Meglič.

Predstave so si doslej — petnajst jih je bilo po številu — ogledali učenci OŠ

Litija in Šmartno, ob njej pa so se zabavali tudi najmlajši v okviru prireditev dedka Mraza. Vseh učencev, ki so uživali v tej veseli glasbeni dogodivščini, je bilo doslej 1500. Za osmi februar pa imajo v načrtu še predstavo za učence OŠ Gabrovka.

Veseli smo, da v Litiji raste nov rod mladih gledaliških in glasbenih ustvarjalcev, ki bodo nekoč zapolnili vrzel tovrstnega poustvarjanja. Mladim glasbenikom in njihovim mentorjem naše iskrene čestitke. Če smo prav obveščeni, menda že razmišljajo o novi spevoigri. In tega smo še dodatno veseli. Le tako naprej!

J. S., foto: Zofka



Posnetek s sklepnega dela spevoigre Kresniček



Z razstave Poldeta Miheliča

Polde Mihelič znova v Litiji

Sredi decembra sta Matična knjižnica Dr. Slavko Grum in Zveza kulturnih organizacij Litija pripravili v avli občinske skupščine literarnoglasbeno prireditev, kjer se je predstavilo pet mladih literatov z vseh matičnih šol v občini. Vabilu na literarni razpis ob mesecu knjige se je odzvalo 32 šolarjev, najprizadevnejšim pa so omogočili, da so sestavke tudi prebra-

li. Njihov nastop so združili z odprtjem razstave slikarja Poldeta Miheliča, ki živi kot upokojen prosvetni delavec v Kamniku, vrsto let pa je poučeval likovno vzgojo na osnovni šoli v Litiji, zato se k nam rad vrača. V glasbenem delu sponora je sodelovala flautistka Irena Celestina, učenka litijske glasbene šole.

Boris Žužek

Enajsta šola postaja v Litiji tradicionalna, saj smo jo organizirali že tretjič zapovrstjo. Veliko število zadovoljnih obiskovalcev kaže, da je prireditev v celoti uspela. Vendar se moramo zavedati, da je zaradi časa, v katerem živimo, takšno prireditev težko organizirati in izvesti brez pomoči delovnih organizacij, zasebnih obrtnikov in posameznikov. Zato se zahvalujemo predvsem IUUV, TOZD Usnjarna Šmartno, Mesariji Litija, Matjažu Urbancu, Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije (ZOTK) Ljubljana, tovarni Presad Gabrovka in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k lažji in boljši izvedbi Enajste šole.

CENTER INTERESNIH DEJAVNOSTI MLADIH Litija

Veselo v dvorani na Stavbah

V sklopu prireditev ob litijem občinskem prazniku je bilo tudi letos poskrbljeno za mlade in najmlajše. Rumeni plakati Centra interesnih dejavnosti mladih so že nekaj dni pred soboto, 26. 12. 1987, vabili otroke in starše v dvorano na Stavbe na Enajsto šolo. In tisti, ki so prišli, jim ni bilo žal. Člani CIDM-a so se potrudili in pripravili pester program. Začel se je z uro pravljic, katerim otroci vedno radi prisluhnejo, sledila je dramska igrice v izvedbi dramske skupine OŠ Litija. Otroke je obiskal tudi čarodej Martini in pričaral celo dedka Mraza. Prijetno vzdušje v dvorani se je nadaljevalo tudi po njegovem odhodu, saj so malčki lahko risali, oblikovali glino in se igrali, zraven pa so še zapeli. Za konec prvega dela Enajste šole so si mladi lahko ogledali film Poletje v školjki. Da pa se vse zanimivo ni dogajalo le v dvorani, nam

priča podatek, da je v avli in mali dvorani potekal program spremljajočih prireditev: predstavitev računalnikov in računalniških knjig, razstava mirovnega in ekološkega gibanja, prodaja otroške in mladinske literature (DZS, knjigarna Litija), prodaja igračk (Centromerkur), predvajanje videofilmov Top Gun in Policijska akademija IV, risanke in bogat srečelov. Organizatorji so mislili tudi na lačne in žejne, zato je bilo možno kupiti hrenovke in spiti coca-colo, kokto ali pivo.

V večernem delu je prišlo do spremembe, saj je nastopil le ansambel Vedrina, ne pa tudi Don Mentoni Blues Band kot je bilo prvotno objavljeno. Obisk resda ni bil pretirano včlik, vendar mladi, ki so radi veseli, so znali ohraniti veselo razpoloženje in prijetno vzdušje do zgodnjih jutranjih ur.

Nada Čurič

Slovenija

Jugoslavija

Še so dobre gostilne

Ljudje so na Slovenskem v gostilne vedno radi zahajali, tudi v litijski občini je bilo tako. Vendar se časi menjajo. Mnogih gostiln širom po občini, ki so včasih bile, danes ni več. Zato pa so vrata odprle mnoge nove, z drugačnimi navadami in ponudbo. Ker je gostilna pač javni lokal, je deležna tudi ostre kritike ljudi, ki jim v gostilni ne uide prav nobena, še tako malenkostna napaka, ki jo tudi doma mirno spregledajo. Ljudje so gostilne vedno ocenjevali kot dobre in slabe, vendar so bili okusi zelo različni. Nikoli ni bila nobena gostilna prav za vse slaba in tudi nobena za vse dobra. Tako je tudi danes, ko se merila za ocenjevanje zelo razlikujejo od tistih izpred 50 in več let. Danes so gostilničarji podvrženi mnogo bolj ostrim kriterijem, oblastnim in ljudskim. Če pred desetletji ni nihče kaj prida pozornosti posvečal sanitarijam, je to danes prostor, ki je odločujoč. Marsikdo si najprej ogleda sanitarije, potem pa šele ostale gostinske prostore. Tudi kvaliteta je danes odločujoča, ne toliko količina. Današnji človek hoče biti lepo in vladno sprejet ter postrežen, v gostilni želi imeti mir, pri pijačah in jedilih pa ga bolj zanima raznovrstnost ponudbe in eventuelne posebnosti, kot pa količina hrane. Zato danes ni lahko imeti (dobre!) gostilne.

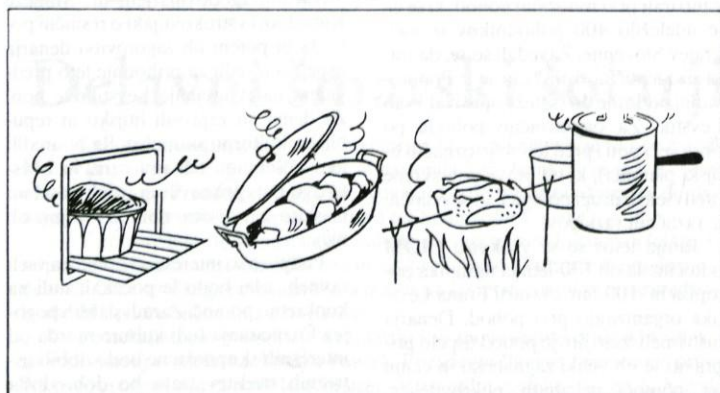
Tudi zvezdice so že podeljevali gostilnam, tako da se je že na daleč videlo, koliko da kdo nase. Vendar so se okrog teh zvezdic razpletle mnoge nejasnosti, tako da jih mnoge gostilne kasneje niso upravičile, zato to ne more biti edino merilo za kvaliteto.

Litijski gostilničarji so v Obrtnem združenju Litija povezani v gostinsko sekcijo, ki jo je dolga leta vodil gostilničar Roman Berdajs s Save, sedaj pa je predsednica Špela Sotenšek, ki vodi gostilno »Maček« v Šmartnem. Gostinska sekcija si močno prizadeva izboljšati gostinsko ponudbo v zasebnem sektorju in tudi na splošno dvigniti gostinstvo v občini na višji nivo. Veliko je tudi

gostilničarjev, ki se trudijo za ohranitev (in dvig) kvalitete, res pa je tudi, da so mnogi kar zaspali pri tem in imajo gostilne le za zelo ozek krog gostov, večinoma najmanj zahtevnih.

Kaj ljudje danes pričakujejo od dobre gostilne?

Poleg že omenjenih sanitarij in kvalitete ter raznovrstne ponudbe je zelo pomembna oprema gostilne, ki mora biti z eno besedo — prijetna za gosta. Kdor si je pri opremljanju gostilne po-



magal z nasveti strokovnjaka — arhitekta, je dobro storil. Kdor je v prostore nametal vse mogoče pohištvo, pozabil na stene in stropove, promet gostov in domačnost, ta nima ambicij, da bi imel dobro gostilno.

Okolica gostilne je prvi stik gosta z njo. Če je parkirni prostor urejen, če gost vidi rože, drevje, negovano travo in lep vhod, ga gostilna pritegne.

Postrežba je poglavje zase, stvar gostinskih šol. Kdor jo je obiskoval, ve, kako to gre, kdor je ni, se je (morda) tega priučil, veliko pa je tudi takih, ki so vse skupaj pozabili. Vendar gost tega ne upošteva, želi biti vedno prijazen in strokovno postrežen.

Šank?

Večna tema »gostilniških« razgovorov. Šank da ali ne. Mnenja so deljena, resnica pa je najbrž na obeh straneh. Vidimo gostilne brez šankov in z njimi, odvisno od osnovnega namena gostilne in režima v njej ter ponudbe. Tisti, ki meri na zahtevnejše goste, na kvalitetna jedila in mirno vzdušje v gostilni, si gotovo ne bo v istih prostorih omislil še šanka, ki ga običajno obkrožajo in podpirajo manj zahtevni gostje, ampak ga bo imel v drugih prostorih, ki s prvimi ne bodo imeli stika. Največ gostiln je tako tudi storilo, vendar s hudo napako, da so tako imenovane posebne sobe, namenjene za zahtevnejše goste, ki želijo sedeti in tudi jesti, preprosto zanemarili. Ali so hladne, slabo opremljene, puste in prazne ali pa jih imajo le za naročene ali večje skupine ljudi, ki zaidejo v gostilno.

Če pa gostilna nima lastnosti za zadovoljevanje zahtevnejših gostov, je razumljivo, da mora biti prav šank eden izmed osrednjih objektov.

Vsak naj torej sam odloči, kaj bo imel. Oboje v istem prostoru gre težko skupaj. Kako je s tem pri nas, ve vsak sam, dejstvo pa je, da mora biti v gostilni, ki je namenjena zahtevnejšim gostom, šank v prostoru, ki ni osrednji gostilniški prostor, ampak v manj pomembnem, bolj »skritem« prostoru.

Dodatna ponudba

V občini je zelo skromna, zato bi se tudi zasebni gostinci lahko pri tem malce zdrabili. Največkrat predstavlja dodatno ponudbo balinišče, ki pa naj bi prinašalo le večji zaslužek, kot pa skrbelo za dobro počutje gostov. Tudi občasne veselice so bolj zaslužkarske kot pa kakšne izvirne ljudske prireditve. Organizirani rekreaciji ni sledu, urejenih sprehajalnih poti tudi ni, da o ponudbi področja kulture niti ne govorimo.

Dodatna ponudba pa velikokrat da značaj in sloves gostilni, saj samo zgradba, šank, mize in stoli res ne pomenijo nič posebnega, če gostilna nima nekaj, kar drugeje nimajo. To pripelje goste, takšne seveda, ki si jih gostilna želi.

Obeta se boljše ponudba

Sekcija gostincev pri Obrtnem združenju v Litiji ne drži križem rok, saj gre navsezadnje za ljudi, ki imajo zaradi svoje strokovnosti in dolgoletnih izkušenj gostinstvo v malem prstu. Prav dobro vedo, kje kaže napredovati, in ena izmed teh točk je prav dodatna ponudba.

Že v naslednjem letu bosta dva gostilničarja pristopila h gradnji teniških igrišč, kar bo gotovo zelo dobrodošlo.

Tudi glede zabave se stanje vendarle izboljšuje, saj nekatere gostilne že prirejajo ples, v sekciji pa razmišljajo tudi o kulturnih ponudbah in oživljanju ljudskih navad.

Skratka, zasebni gostinci v litijski občini kažejo veliko volje za splošen napredek.

Kaj je dobro in kaj ni?

Ali so res vse gostilne pri nas slabe? To bi težko trdili, saj vsake oči vidijo drugače in okusi so zelo različni, o čemer je v tem prispevku že v uvodu



**GOSTINSKO
PODJETJE
LITIJ**

61270 LITIJ Cankarjeva 1

Gostinsko podjetje Litija obvešča cenjene goste, da bo gostišče VALVASOR v gradu Bogenšperk v času zimske sezone, t.j. od 10. januarja do 31. marca 1988, odprto:

— v četrtek in petek od 14. — 22. ure
— v soboto in nedeljo pa od 10. — 22. ure.

Cenjene goste ob četrkih, petkih in sobotah zvečer vabimo v Gostišče »Valvasor« na **GRAJSKE VEČERE**, kjer boste s svojimi najbližjimi, prijatelji in znanci ob tihi, prijetni in romantični glasbi, ki jo izvaja DUO KORAL, ob prižganih svečah lahko preizkusili specialitete, ki smo jih pripravili nalašč za to priložnost.

Ob prijetnem klepetu boste lahko tudi zaplesali. Priporočamo rezervacije po tel. (061) 881-296, kjer dobite tudi vse ostale potrebne informacije.

29 gostišč

V litijski občini je 29 zasebnih gostišč, in sicer 23 gostiln, 5 bifejev in disko z gostilno.

in pestro ponudbo, še vedno pa manjska dodatnih ponudb

nekaj napisanega.

Tisto, kar je drugod vedno boljše od domačega, pa je v nas samih, ne samo pri gostilnah. Tudi v trgovine hodimo raje drugam, pa po razne usluge in ne vem kaj še. Tako se zdi, da so tudi gostilne drugod boljše kot pri nas, kar pa je malce vprašljivo. Tudi drugod so dobre

in slabe gostilne. Veliko je namreč ljudi, ki od drugod hodijo v naše gostilne, kjer najdejo tisto, česar drugod ne dobe.

Res pa je tudi, da okolje lahko bistveno vpliva na kvaliteto oz. usmerjenost gostilne. Vsaka gostilna si prej ko slej svoj režim priredi tako, da zadovolji tiste ljudi, ki vanjo zahajajo. Ljudje to-

rej sami sooblikujejo gostilno, zato imajo takšno, kakršni pač so.

Kaže torej, da se v zasebnem gostinstvu premika na bolje in da bodo sčasoma postali zadovoljni tudi tisti, ki jim prav nič ne ustreza.

Na tem mestu na kaže govoriti o drugih vplivih, ki jih marsikdo rad omeni,

ko gre za problematiko gostinstva ali obrti na splošno, to je o davčni politiki. Davki so bili in bodo, davčna politika pa se spreminja. Če bomo v občini uspeli tudi v zasebnem gostinstvu prisluhniti tistim, ki si želijo razvoj in napredek in da jih pri tem davčna politika ne bo ovirala, bo to dobro za vse.

Nekatere izmed naših gostiln tudi malce podrobneje predstavljamo in upamo, da bo tudi s tem informacija o zasebnih gostilnah v naši občini popolnejša

Gostilna	Hišna posebnost	Število sedežev	odprto	zaprto	Dodatne možnosti
1. Gostilna "Berdajs" Berdajs Roman in Marija Sava 3B, tel. 874-012	domače jedi in jedi po naročilu	56	9 - 22	ČE, prva NE	balinišče, izlet na Zasavsko goro 2 ^h , letna terasa v mesecu
2. Gostilne "Celestina" Celestina Miljan, Sopota 19, Podkum tel. (0601-62-323)	postrvi, kalamari, puran na vse načine, sladice	90	9 - 22	ČE	sprehodi v naravi po bližnji okolici, letni vrt
3. Gostilna "Čebin" Čebin Pavi, Ljubljanska 4 Litijska, tel. 881-610	divjačina, ribe, žabji kraki	75	9 - 22	ČE	letna terasa
4. Gostilna "Juvan" Juvan Bojan, Zg. Hotič 31 tel. 877-030	domače kolone	70	7 - 22	FO	izlet na Vače 1 ^h , na GEOSS 2 ^h
5. Gostilna "Ob Savi" Klimovec Milka, Zg. Hotič 15, tel. 877-028	postrvi, možgani z jajčki, domače kolone	80	8 - 22	TO, NE	letni vrt, izlet na Vače 1 ^h , na GEOSS 2 ^h
6. Gostilne "Grad Ponoviče" Kopušar Jože, Grad Ponoviče tel. 881-151	srbske jedi, savinjski želodec, domača pašteta, kremne rezine	130	11 - 23	FO, TO	letni vrt, sprehodi v naravi po bližnji okolici
7. Gostilna "Juvan" Majcen Jože, Polšnik 11, tel. 873-022	divjačina, domače kolone	112	8 - 12	ČE	sprehodi po naravi v bližnji okolici, izlet na Ostrež 1 ^h , letna terasa, razgled
8. Gostilna "Mami" Mami Ivanika, Vel. Štanga 3 tel. 881-266	domača šunka, domači kruh	50	7 - 22		izlet na Janče 2 ^h , sprehodi po naravi v bližnji okolici, balinišče, razgled
9. Gostilna "Mrva" Mrva Marija, Vače 7 tel. 876-048	domače suhe klobase, kolone	70	8 - 20	FO	izlet na Zas. goro 2 ^h , izletna GEOSS 1 ^h , Klenik 0,5 ^h , razgled, Krona 1 ^h
10. Gostilna "Pri Špančku" Pevce Andrej, Pusti Javor 2	kolone, kisle zelje, ajdovi žganci, domači kruh	30	9 - 22	SR	izleti po naravi v bližnji okolici
11. Gostilna "Pustov mlin" Povše Marija, Cerovica 19, tel. 872-097	kolone, postrvi, domače klobase, kraški pršut	65	9 - 22	FO, TO	izlet na Tisje 1 ^h , sprehodi po naravi v bližnji okolici, letni vrt
12. Gostilna "Pri Mačku" Sotensček Špela, Šmartno 26 tel. 881-340	gobje jedi, domače klobase	64	9 - 23 6 - 13 nedelja	ČE	balinišče, izlet na Bogenšperk 1 ^h , letni vrt
13. Gostilna "Pri Tinčku" Simončič Martin, Sp. Log 12, Sava, tel. 874-094	kolone, jetrnica, sardelice	36	8 - 21	SR	letni vrt, balinišče
14. Disko z gostilno Škrabe Marija, Ribče 15 tel. 877-051	kalamari z gobami, bikovi prašniki, slovensko mešano	160	PE, SO 18 - 04	FO, TO, SR, ČE, NE	sprehodi po naravi v bližnji okolici
15. Gostilna "Šinkovec" Šinkovec Jože in Marta Vače 12, tel. 876-011	krače, kmečka pojedina, ajdovi žganci	40	9 - 21	SR	sprehodi po naravi v bližnji okolici, razgled, izlet na Zas. goro 2 ^h , GEOSS 1 ^h , Klenik 0,5 ^h , Krona 1 ^h
16. Gostilna "Pri Metodi" Utenkar Branka, Gabrovka 14, tel. 871-038	kolone, obara z ajdovimi žganci, domače kockeši, kmečki štruklji	50	8 - 22	TO	sprehodi po naravi v bližnji okolici, letni vrt

V vseh gostilnah pripravijo tudi jedila po naročilu.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in prababice

IVANE KOPRIVNIKAR

(Šrangarjeve mame)
iz Brega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so sočustvovali z nami, pokojnici darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala za skrbno nego Domu počitka Tisje, predstavniku ZJB NOV Litija Albinu Jesenšku za poslovilne besede, duhovniku za obred in pevcem za žalostinke.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in babice

FRANČIŠKE KOTAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sodelavcem, sosedom in gospodu župniku za opravljen obred, za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi pevcem in godbeniku za žalostinko.

Iskrena hvala!
Hčerka Tončka z družino

*Rojen si bil sredi zasavskega hribja.
In kako si ljubil ta prelepi gorski svet.
Še ob zahrbtni tej bolezn
si odšel na vrh Triglava.*



V SPOMIN

V soboto, 16. januarja, je minilo dolgo in žalostno leto, odkar si nas zapustil za vedno v snežni belini male vasice Sušje pri Polšniku

FRANC JERMAN

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate svečke.

Sestri Minka in Angela z družinama

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega, dobrega moža, očeta in dedka

JOŽETA SEVLJAKA

iz Litije, Marokova pot 1

se z bolečino in hvaležnostjo zahvaljujemo v njegovem in našem imenu vsemu zdravniškemu osebju ZD Litija, vsem patronažnim sestram, vsem reševalcem rešilnih prevozov, Kliničnemu centru v Ljubljani, bolnišnici dr. Petra Držaja, vojaški bolnišnici v Ljubljani, ki so ga vsi tako humano sprejemali in spremljali njegovo dolgotrajno bolezen. Predajal se jim je s tolikšnim zaupanjem, a vendar je umrl, ko bi še tako rad živel.

Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremlili, z nami sočustvovali, mu darovali toliko prelepega cvetja, mu spregovorili v slovo, zapeli in zaigrali. Če bi se mogel za trenutek vrniti v življenje, bi vam zaklical: Hvala! Vsem in vsakomur posebej naša iskrena zahvala!

Zalujoči: žena Pavla, sinova Jože in Stane, hčerki Anica in Hema z družinami, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA



Po dolgi in težki bolezn nas je v 80. letu starosti zapustil ata in stari ata

MARTIN POVŠE

iz Konjšice 2

Ob tej priliki se iskreno zahvaljujemo Kraljevim za poslovilne besede, zvonjenje v Konjšici, župniku za obred in vsem sosedom iz Konjšice in Dol za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Povšetovi

V SPOMIN

20. 1. 1988 so minila 4 leta od prerane in boleče izgube naše drage in skrbne mame



BARBARE PEVC

Pevčeve mame
iz Kamnega vrha
na Primskovem

Za njo žalujejo domači, še posebno France in Janez.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame in stare mame

TILKE KRHLIKAR

Zg. Log 3

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za darovano cvetje in izraženo sožalje. Še posebna zahvala kolektivu Predilnice, pevcem, trobentaču za občuteno zaigrano Tišino in župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mamice, stare mame, sestre in tete



ALOJZIJE PAVLIČ

roj. Medved

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, posebno pa njeni sestri Mariji za oskrbo in trud, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali sveče in cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se AG, tozđ Mesarija in prekajevalnica Šmartno pri Litiji, HP KZ Gabrovka in organizaciji ZJB Gabrovka, gospodu župniku za lepo opravljen obred, govorniku Ivanu Sotlarju za izrečene tople besede, pevcem iz Gabrovke ter vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami.

Zalujoči: hčerka Lojzka z družino, sin Mirko, sestra Marija in vsi njeni



ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage sestre, tete in svakinje

IVANKE CIRAR

iz Cirkuš 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali toliko cvetja. Še posebno zahvalo smo dolžni MPZ Vače za zapete žalostinke, govorniku Alojzu Urbaniji za poslovilne besede in župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA MESERKA

iz Tihaboja pri Gabrovki

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom in sosedom, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojniku darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo GD Tihaboj, Gabrovka in Selo. Zahvaljujemo se tudi govorniku Tinetu Dušaku in pevske-mu zboru iz Gabrovke. Lepa hvala sestri Ivanki Simončič. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Franciška, sin Tone, hčeri Joži in Fani z družinami



ZAHVALA

Ob smrti našega očeta

LOJZETA LOKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem za darovano cvetje in izraženo sožalje. Iskrena hvala sodelavcem Lesne industrije Litija, Zavodu Hrastovec, GD Zavrstnik, trobentaču Tišine, g. župniku za opravljen obred in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: Vsi njegovi



ZAHVALA

Ob smrti našega dragega sina in brata

FRANCA ZUPANA

iz Zavrstnika št. 23

se iskreno zahvaljujemo Gasilskemu društvu Zavrstnik za spremstvo na njegovi zadnji poti, sodelavcem TOZD-a za vzdrževanje lokomotiv iz Most in sodelavcem iz Integrala — potniški promet Ljubljana. Hvala govorniku za besede slovesa in župniku za opravljen obred.

Žalujoči: mama in brata



ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

MARIJE SIRK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč in podarjeno cvetje ter izraženo ustno in pisno sožalje. Posebno se zahvaljujemo tov. Jesenšku za lep poslovilni govor. Lepa zahvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred in lepe tolažilne besede. Hvala tudi vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem za vse najlepša hvala.

Sestra Francka z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta

KARLA GODCA

iz Jevnice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste nam ustno izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala KS — ZB Jevnica, GD Jevnica, PM Litija, tov. Evi Kovič za poslovilne besede, tov. Jaki Vehovcu iz Kresnic, pevcem iz Kresnic in župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame in stare mame

MARIJE DAMJAN

iz Litije, Topilniška 18

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom iz Litije in Podšentjurja, sodelavcem Lesne industrije Litija in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, ji darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni ZD Litija, zdravnikom in patronažnim sestram ter g. župnikoma za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njeni



ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi naše drage mami, stare mame, tašče in tete

ANI RAZPOTNIK

roj. Kaplja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za ustno in pisno izrečeno sožalje, darovano cvetje ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Lebingerju in zdravstvenemu osebju iz Litije, govorniku za tople poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in glasbeniku za zaigrano Tišino.

Vsi njeni

Ne samo v vročem poletju, tudi v zimskem času se pojavi ogenj. Tako je bilo v sredo, 30. 12. 1987, sredi lepega, dokaj mirnega sončnega dne. Od OGZ Litija smo prejeli tel. sporočilo, da gori pri Vodišku na Mamolju. Takoj po aktiviranju gasilske sirene so gasilci z gasilskim kombijem odhiteli na kraj požara. Gorela je že polovica ostrejša na novem gospodarskem poslojpu. Domačini so živino že odgnali iz hleva. Istočasno je na pomoč prihitela avtocisterna OGZ Litija z gasilci GD Litija, nato še GD Jablanica in GD Šmartno. Vode je bilo na srečo dovolj. Tako smo lahko

uporabljali 2 motorni brizgalni, s katerimi smo črpali vodo iz vaškega rezervoarja. Za hitrejšo intervencijo so z navedeno avtocisterno pripeljali vodo na kraj požara 4-krat, kar je zelo pripomoglo h gašenju. Tako smo po dveh urah ogenj delno omejili. Potrebno je bilo premetati vse ožgano in mokro seno, ki so ga domačini odvažali s prikolicami stran od ognja. Do večera se je stanje nekoliko pomirilo, vendar je še obstajala možnost, da se ogenj zopet kje pojavi. Zaradi tega je požarno stražo na pogorišču prevzelo Gasilsko društvo Polšnik s člani gasilske ekipe in CZ ter KS

Polšnik.

Pri gašenju in reševanju je sodelovalo 35 gasilcev iz že prej omenjenih

društev in 17 občanov. Vsi so pokazali veliko požrtvovalnost.

Anton Razpotnik ml.

Zahvaljujemo se vsem gasilcem za njihovo hitro intervencijo, vsem sosedom, prijateljem in znancem za pomoč v delu, denarju, lesu in senu, saj bi brez njihove solidarnosti ne zmogli v manj kot tednu dni zgorlega ostrejša zamenjati z novim.

Vodiškovi z Mamolja

V SPOMIN

Jožetu Sevljaku

16. decembra je na šmarskem pokopališču zrasla nova gomila. Vanjo smo v poznem popoldnevu položili izmučeno telo 78-letnega Jožeta Sevljaka, ki mu je smrt dva dni prej prekržala vse življenjske račune.

Ko smo se v turobnem decembrskem popoldnevu poslavljali od našega prijatelja, je v zraku brnela tišina, prapori pa so se nemo sklanjali nad njegovim poslednjim domom. V tem trenutku sem znova podoživel vsa srečanja z njim. In pomislil sem: Tako odhajaš, naš dragi prijatelj, pa čeprav so nas še večeraj vezale pristne človeške vezi in družili nešteti načrti. Odhajaš dokončno in za zmeraj.

Veliko vem o tvojem življenju, dragi prijatelj, mnoge postaje tvojega življenja sem sam spremljal, o mnogih so mi pripovedovali drugi. Tako dobro te poznam, da bi o tebi lahko napisal roman. Pa so besede prešibke in ustvarjalna moč preslabotna, da bi kaj takega zmožel. Zadosťovati bodo morali le ti bežni fragmenti, ki naj pričajo o tvoji podobi in tvojemu delu.

Veš, velikokrat sem razmišljal o tebi. Kakšen človek pravzaprav si? Kako bi te najbolje označil? Pa bi lahko rekel: Človek z neverjetno energijo, delaven in pronicljiv, osebno pa skromen in nevsiljiv. Bo držalo? Vem, da bi se ti ob tej oznaki samo nasmehnil in zamahnil z roko, toda sam mislim, da drugače tudi biti ne more. Saj obstoji trdna vez, mar ne, med kamnit pokrajino tvojih rodnih Vrtač, kjer je zemlja skopa, rodovitnih zaplat malo in je treba sleherni grizljaj tej lepi, toda surovi naravi dobesedno oteti, in tvojo osebno naravnostjo.

Zgodaj si ostal brez trdne in varne očetove roke, ko je tam v daljni Ameriki kopal črno zlato in tam tudi za vedno ostal. Pri

šestnajstih letih te je zdravje prvič zapustilo, saj si bil leto dni prikovan na posteljo. Mar ni prav to dejstvo pustilo trajen pečat na tvoji duši? Ne obupati, ne popustiti, boriti se proti narašči. Ti, bistroumi kmečki fantič, pa si zmožel vse. Ponovno si shodil in kmetijsko šolo na Grmu si končal z odliko. Potlej je tvoja pot vodila strmo navgor. Z ženo Pavlo, tvojo zvesto družico, sta si na Klancu ustvarila topel dom. In začeli so se vama rojevati otroci. Bil bi to čas najlepših sanj, polne moške moči, pa so ognjeni zublji takrat pričeli lizati svet. Svet, ki še ni videl take morije. Vključil si se v vrste OF in po svojih močeh kot član gospodarske komisije pomagal utirati nova pota. V tvoji hiši je bila v poletju 1944 tudi partizanska šola.

Ej, prijatelj, še veš, kako je bilo lepo v tistih majske dni, ko je po slivniških tratih zavel spet svobodni veter. Kako smo družno premagovali vse! Tvoj svet je bil že takrat in je ostal vse do smrti kmečki svet. Vse svoje načrte in nade si vtikal v KZ Vače, kjer si opravil veliko delo. S kakšnim zaupanjem so prihajali k tebi kmečki ljudje, pa naj je šlo za nasvet ali pomoč širše skupnosti kmečki domačiji. Čudovit sogovornik si bil. Prijatelj, svetovalec in dobrotnik. Nedeljski popoldnevi so bili nasploh ena sama pesem o kmečkem življenju, saj je bila tvoja hiša vedno polna ljudi.

Ko si se leta 1958 z družino preselil v Litijo, se je ta pesem nadaljevala. In nikoli izpela. Poslovna zveza in KZ Litija sta bili tvoji drugi postaji, pa zato nič manj pomembni. Ob tvoji družini in rodnih Vrtačah, ki jih v svojem srcu nisi nikoli zapustil!

Decembrski mrak se je zgostil v večer. Na gomili je zatrepetalo nešteto drobnih lučk, mi pa s mo se počasi razšli. Z bolečino v srcu, dragi prijatelj, ker smo se poslavljali od tebe. Snivaj spokojno svoj poslednji sen, iz bližnjih Grmač naj ti vetrič prinaša tvoj kmečki svet. Po poljih se bodo kmalu spet pasle tvoje dimke. Saj življenja, kot si večkrat rekel, vendar ni moč zaježiti.

T. S.

Društvo upokojencev Litija

Upravni odbor društva je na svoji zadnji seji v letu 1987 razpravljal o stanju članstva v našem društvu ter ugotovil zelo slabo včlanjevanje upokojencev v društvo. Od vseh upokojencev na litijskem področju jih je v občini včlanjenih komaj 40%.

To stanje je eno najslabših v Zvezi društev upokojencev Slovenije. Zato je upravni odbor društva sklenil, da povabi vse upokojence, da se včlanijo v Društvo upokojencev Litija in s tem dokažejo, da so aktivni borci pri usklajevanju pokojnin.

Živimo v težkem finančnem stanju. Samo organizirani se bomo lahko uspešno borili za naše pravice.

Zato pozivamo vse upokojence in upokojenke, ki še niso včlanjeni v društvo, da se zglasijo v pisarni društva, ki je odprta vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 11. ure. Za vpis prinesite s seboj odločbo ali odrezek od pokojnine.

Pričakujemo vas in vas tovariško pozdravljamo!

Avgust Špat

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

V mesecu decembru se je v občini Litija rodilo 15 dečkov in 10 dekl. Na Dvoru pri Bogenšperku se je v decembru poročilo 15 parov, med njimi:

Ex Herman Walter Heinrich, obrtnik iz Duisburga, ZR Nemčija, in Rugej Nada Zdenka, gospodinja iz Ljubljane, Rorič Rajko, ključavničar iz Hrastnika, in Legvart Renata, poslovni manipulant iz Hrastnika, Rančigaj Ivo, delavec iz Trbovelj, in Hančič Ivica, delavka iz Trbovelj, Marin Mile, rudični tehnik iz Ljubljane, in Voler Marija, administratorica iz Ljubljane, Šinkovec Zdenko, mehanik iz Zgornje Jablanice, in Ponebšek Irena, lesarski tehnik iz Gradiških Laz, Vidmar Aleš, elektrotehnik iz Litije, in Kovač Marta, blagovni manipulant iz Rodice, Pintar Damjan, študent iz Vojnika pri Celju, in Albert Valentina, študentka iz Vojnika pri Celju, Končar Marjan, usnjarski tehnik iz Javorja, in Sotlar Jožica, šivilja iz Šmartna pri Litiji, Turščak Aleksander, elektromehnik iz Potoške vasi, in Vozelj Manja, konfektionarka iz Potoške vasi, Ogrinc Roman, avtoličar iz Šmarja-Sapa, in Nikšič Nataša, finomehanik iz Šmarja-Sapa, Kolenc Vladimír, penolog iz Gorenje vasi, in Pavlin Sonja, pedagoginja iz Sajenice, Močilar Rajko, ključavničar iz Dola pri Hrastniku, in Kreže Marjana, šivilja iz Hrastnika, Trnovšek Milan, vodovodni instalater iz Podboršta, in Kanc Marjanca, prodajalka iz Biča.

Umrli v mesecu decembru: Povše Martin, 79 let, iz Konjšice, Grčar Marija, 82 let, iz Gor. Jelenj, Perme Juljana, 80 let, iz Javorja, Krljkar Matilda, 70 let, iz Gorenjega Loga, Lukek Šožeua, 74 let, iz Črnega Potoka, Bučar Neža, 82 let, iz Gozda Reke, Koprivnikar Ivana 90 let, iz Brega pri Litiji, Prosen Ciril, 46 let, iz Vrha pri Sobračah, Poglajen Antonija, 79 let, iz Zgornje Jablanice, Porenta Janez, 83 let, iz Ljubljane, Sevljak Jože, 78 let, iz Litije, Marokova pot 1, Damjan Marija, 96 let, iz Litije, Topilniška 18, Turkič Ajša, 62 let, iz Golišč, Ponjevič Dijana, 2 meseca, iz Zagorja ob Savi, Zupan Franc, 45 let, iz Zavrstnika, Hostnik Jožef, 87 let, iz Ustja št. 5, Domadenik Trudi, 74 let, iz Litije, Cesta kom. Staneta št. 3, Lokar Alojzij, 65 let, iz Zavrstnika št. 3, Kotar Franciška, 68 let, Litije, Trg na Stavbah št. 4.

Jelka Bric

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

Piše:
Milan Garantini

Samotna vasica Široka Set v NOB

Že pred dobrim letom in pol me je vzpodbudil mladinec Strmljan, doma iz te vasi, z besedami: »Toliko se piše o prispevkih ljudi in kraju o sodelovanju med narodnoosvobodilno vojno, o naši vasi pa se do sedaj nikoli ni pisalo.« Obljubil sem mu, da bom napisal članek o sodelovanju vaščanov, saj sem dober poznavalec razmer, ker sem domačin. Široka Set je hribovska vasica s strmimi hišami šestih kmetij in gospodarskimi poslopji. Stoji na samotni planoti, zasejani s starimi hruškami. Ima staro cerkev (okrog 500 let) s pokopališčem. Okoli cerkve rastejo zelo stare lipe, ki so jih zasadili naši predniki. Vasica ima tudi malo kraško jamo.

Prebivalci vasi so pred vojno slabo živeli. Niso imeli dobre dovozne poti ne pitne vode. Zdad pa so s svojo pridnostjo zgradili vodovod, dolg 2 km. Zgradili so tudi dovozno pot, da ne govorimo o dobri cesti. Kmalu po vojni so si napeljali tudi elektriko. Imajo obnovljene hiše in gospodarska poslopja, kar je v glavnem plod njihovega dela. Vas je v NOB-ju sodelovala s partizani. Najprej je v vas prišel dober poznavalec ljudi in razmer Jože Gričar-Metod. Oglasil se je z Eberlom pri Lukaču, pri Janezu Kuharju. Ta je bil udeleženec I. svetovne vojne in je bil eno leto v ruski revoluciji na strani boljševikov, zato ga je bilo lahko pridobiti za naš boj. V jeseni 1942 pa se je v vasi že oglašala četica partizanov, iz katere je nastal Zasavski bataljon. Sli smo tja iz dveh razlogov: da nas »bandite«, ljudje spoznajo, in po potrebi. Potrebovali smo tudi hrano in vodo. Oglasili smo se pri vseh. Ker je bilo prebivalstvo vasi enotno, ni prišlo ne takrat in tudi ne pozneje do izdaj. Ljudje so nas radovedno opazovali, še posebno zato, ker nas je bilo nekaj precej velikih, kar pa je partizane pred ljudmi naredilo še večje. Med njimi sva bila

Franc Mazovec-Risto in jaz, oba dolgina.

Spominjam pa se posebnega dogodka, ki ga je tudi Drobeževa mama, po domače Inackova, večkrat povedala svojim otrokom, ki so že doraščali. Nekega zgodnjega jutra sva prišla v vas s pokojnim Leopoldom Eberlom, predvojnim revolucionarjem in zagorskim knapom. Povsod je bila še tema, le pri Inackovih je brlela v kuhinji petrolejka, zato sva se oglašila. Potrkala sva na zadnja vrata, oglašila se je žena in odprla, ne da bi vprašala, kdo je. Tako se je prestrašila, da je kar zlezla skupaj, pa vendar naju je povabila v črno, sajasto kuhinjo. Ker sem izredno velik, sem se komaj »zломil« pod lesenim žlebom in nizkimi vrati v kuhinjo. Ne da bi naju vprašala, če sva lačna, nama je dala pečene klobase, saj so prejšnjega dne klali. Videlo se je, da je zelo utrujena, saj menda ni počivala že od prejšnjega dne.

Ob odhodu nama je dala še par klobas. Z Jamskim sva takrat iskala zimski bivač, iz katerega bi hodila ponoči do ljudi in širila OF.

Tiste jeseni je bilo zaradi izdajstva in aretacij naših krajanov sodelovanje zelo težko. Ljudje so se bali nadaljnjih represalij Nemcev. Kdor bi mislil, da je šlo vse kot po maslu, bi se silno motil. Treba je bilo prepričevati vsakega posameznika in ga pridobivati za OF.

Z Jamskim sva res končno našla prostor v široki gmajni pod vaškim napajališčem. Naredila sva ga pod neko drevesno rušo, izpod katere se je bil vsul pesek, delno pa sva ga tudi skopala, tako da je bilo kot mala kaverna. Kuharjevi Angeli pa sva zaupala obveščanje, da ob preteči nevarnosti oz. o vsem, kar bi se med delom dogajalo, pove nama. Jamski mi je razložil dolžnosti in posledice, če bi naju izdala. Angela je svoje poslanstvo zvesto in dosleno izvajala. Imeno-

vana je že pokojna. Ko pa je zapadel sneg in sva pustila za seboj sledi, je Lukač že ob svitu gnal živino na napajališče, da je tako zabrisal sled. Najprej sva bredla po potoku navzdol, tako da sva prišla v svoj bivač. Pozno jeseni 1943. se je tam zdravil ranjeni sekretar litijskega okrožja Strlekar, kasneje pa še nekateri ranjenci. Po dolgem iskanju so bivač v zimi 1944/1945 našli belogardisti z Vač, a seveda prazen. vanj niso upali drugače, kot da so zvrha skozi masivno važo spustili par bomb.

V jeseni smo imeli pod vasjo okrožni partijski tečaj. Na njem nas je bilo okoli 10, večina nas je bila članov KP. Vodil ga je Strlekar, predavatelj pa je bil Dalmatincec z Visa, po poklicu menda učitelj, Ante Fiamengo. Čez dan smo bili ob kruhu, zvečer pa je bila za vse pripravljena večerja, enkrat pri ene, drugič pri drugem kmetu v Široki Seti. Po večerji smo šli na vaške sestanke skupaj. Nekateri so stražili. To smo delali izmenično.

Spominjam se dogodka, ko sem šel na oddaljeno kmetijo na Rovišah k Janezu Juriču—Kapeljskemu. Ko sem ga spravljaj na sestanek, se ga je žena oklenila okoli vratu rekoč: »Kamor bo šel moj ljubi Janez, bom šla tudi jaz.« Tako sta šla oba na sestanek, ki je bil v vasi pri Zorku.

V vasi Široka Set je bil 4-članski odbor, v katerem so bili aktivni Angela Vozelj-Spanova, Angela Lukač in njen oče ter Avgust Mohar. Pa tudi mladinski aktiv je bil zelo delaven. V njem so delali Drobeževa dekleta in fantje, Tomaževa in Kuharjeva Fanika. V glavnem so zelo dobro opravljale obveščevalno službo v raznih smereh: Leše, Sava, Podbukovje in Vače.

Kakšno pa je bilo sodelovanje z vojsko? Od pomladi leta 1943 se je partizanska vojska pogosto oglašala v vasi. Proti zimi in spomladi 1944 ter v

poletju je bil odred pogosto gost v vasi, pa tudi mnogo mobilizirancev je šlo skozi vas, saj je odred opravljal stano mobilizacijo po revirjih. Pa tudi druge enote so se ustavljale v vasi — minerci, kurirji, vosovci in VDV. V zadnji zimi, 1944/1945, pa se je situacija zelo poslabšala. Pogosto so v vas vpadali Nemci in beli. Zastrafevali so ljudi, toda do izdajstva ni prišlo. Vojska se v vasi tudi ni mogla zadrževati, razen kurirjev, pa tudi ti samo za kratek čas. Ko je bila hajka, je snežilo. Nemci so šli za posamezniki kakor lovski pasi. V vas se je zatekla trojka, in sicer Ignac Strlekar z ženo in Franc Žužek-Grom, doma z Ustja pri Šmartnem. Niso vedeli kam. Prosili so Avgusta Moharja, če on ve, kam bi se zatekli pred sovražnikom. Mohar je razmišljal in dejal: »Tu v vasi je majhna kraška jama z ozko odprtino. Če bi se dalo vanjo, bi bilo dobro.« Pokrita je bila z vejami, s katerimi so ovijali mladine, zelenje za živino. Pomagali so odstraniti veje. Začeli so se spuščati vanjo. Pri prvem se je zataknilo. Vse je izgledalo, da se ga ne bo dalo rešiti. Po hudem naporu se je le nekaj kamnov odluščilo in zlezal je vanjo. (To je bil Strlekar). Za njim pa še žena in kot tretji Grom. Mohar je na jama naložil vej in jo zakril. Naslednjega dne so zarana v vas prišli Nemci. Iskali so partizane, predvsem trojko, za katero jim je šlo. Trdili so, da morajo biti v vasi. Komandat se je vsedel na plašč na zasažene veje, razgrnil specialko in ukazal, kod naj jih iščejo. Trojka pa je bila v jami pod njim. Niso jih našli.

Na spomlad so Nemci in beli začeli Ovrčarjevo starejšo hišo, ki smo jo uporabljali za skrivališče raznega materiala, potrebnega za partizane. Aretili so Moharjevega brata in sestro Antonijo in jih odgnali proti Ponovičam. Med potjo so ju pobili in trupla skrili ali pa zmetali v reko Savo. Kje sta ostala mrtveca, ni bilo nikoli pojasnjeno. Tako je bilo življenje vaščanov med vojno.

Lesna industrija LITIJA

Na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja objavljamo prosto delovno opravilo

tajnice.

Pogoji: srednješolska izobrazba, znanje italijanskega jezika in obvladanje strojepisja. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Poskusno delo traja 60 delovnih dni. Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema kadrovska služba do 5. 2. 1988.

Zveza društev upokojencev občine Litija je v preteklem letu 1987 priredila Teden upokojenca s športnim programom, z razstavo del in s kulturnim zaključkom v osrednji dvorani v Litiji. Zato izkoriščamo prilžnost in se ob vstopu v leto 1988 zahvaljujemo delovnim organizacijam, posameznim obrtnikom, združenju obrtnikov, upravnemu organu Skupščine občine Litija, posebno pa pokrovitelju Tedna upokojenca Občinskemu sindikalnemu svetu Litija. Ob vstopu v leto 1988 želimo vsem upokojencem in upokojenkam srečno in zdravo novo leto.

ŽTO — TOZD za promet Ljubljana vabi k sodelovanju kandidate za prekvalifikacijo v železniški poklic

PREMIKAČ — ZAVIRAČ — KRETNIK

Pogoji:

- končana osemletka
- starost od 18 do 30 let
- posebna zdravstvena sposobnost

Samska stanovanja niso zagotovljena.

Prednost pri izbiri imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom. Usposabljanje traja 3 mesece. Nadomestilo osebnega dohodka v času usposabljanja znaša 120.000 din, približni osebni dohodek na delovnem mestu je 350.000 din. Kandidati bodo sprejeti v delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Vse prijavljene kandidate bomo povabili na razgovor v kadrovska službo. Prijave sprejema kadrovska služba ŽTO — TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7 v 15 dneh od objave.



ŠPORT IN REKREACIJA

ŠAH

Turnir ob prazniku občine

Turnirja se je udeležilo 46 šahistov, ki so odigrali 9 kol po švicarskem sistemu. Zmagal je mednarodni mojster ALJOŠA GROSAR (trenutno služi JLA) iz Nove Gorice.

VRSTNI RED: 1. GROSAR 8 točk, 2. PODLESNIK 7 točk, 3.-5. OSTERMAN, NAVINŠEK, MUSIČ 6,5 točk, 6.-10. KOLAR, SREBRNIČ, JERIČ, ĐURIČ IN GAVRILOVIČ 6 točk, 11.-14. MILINKOVIČ, OREL, BREGAR IN LESJAK po 5, 5 točk itd. Igrali so še LITJANI: CIRKVENČIČ, NIKOLIČ, BERLOŽNIK, KRALJ, SKOMINA in SEKULIČ.

Na občinskem turnirju mladih upov je zmagal SIMON RUSJAN z 11 točkami pred PRIMOŽEM VIDICEM, ANDREJEM MRZELOM in MARJANOM PLANINŠKOM, vsak po 9 točk.

SREČKO KOLAR



KOŠARKA

Novo ime KK Litija

Konec decembra 1987 sta Košarkarski klub Litija in DO Kovina iz Šmartnega pri Litiji podpisala samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju. S tem sporazumom se KK Litija preimenuje v KK KOVINA — Litija. DO Kovina bo po svojih zmožnostih podpirala dejavnost in delo košarkarskega kluba. Košarkarji in košarkarice pa bodo s čim boljšim delom, igrami in rezultati predstavljali dejavnost DO Kovina iz Šmartnega pri Litiji. UPAMO DA BO SODELOVANJE POTEKALO V OBOJESTRANSKO ZADOVOLJSTVO.

Člani v 1. SKL B:

Košarkarji Kovine letos pod vodstvom trenerja Igorja Medveda nastopajo v 2. SKL — vzhod III. V ligi nastopa sedem ekip. Prvi dve ekipi se bosta uvrstili v su-

per ligo in se potegovali za vstop v 1. SKL. Po sedanjem položaju na lestvici bosta prvi dve mesti zasedla Rudar iz Trbovelj in Zagorje. Kovina pa je na tretjem mestu, ki v prihodnji sezoni direktno vodi v 1. SKL B. Za tretje mesto se poteguje tudi Zlatorog iz Laškega, vendar ima Kovina v medsebojnih srečanjih boljše razliko v koših (+13). Do konca lige sta ostali še dve koli, Kovina igra doma s Hrastnikom in v Celju z Merxom B. Kovina je zastavljeni cilj pred začetkom sezone že dosegla. Čeprav so nekateri pričakovali, da se bo ekipa že letos potegovala za vstop v 1. SKL A, pa je sedanje mesto realen prikaz iger in stanja v ekipi. Z nekaj spremembami v ekipi pa se bodo lahko že v prihodnji sezoni potegovali za 1. SKL B, za vstop v 1. SKL A, kar je tudi cilj ekipe v naslednjih treh letih.

Vrstni red: Rudar Trbovlje 20 točk, Zagorje 19, Kovina Litija 16, Zlatorog Laško 14, Hrastnik 13, Kozje 13 in Merx B 10 točk.

Članice solidno:

Košarkarice Kovine nastopajo v 2. SKL. V ligi nastopa sedem ekip. Ekipo trenira in vodi na tekma trener Tini Jerina. Ekipa je mlada in brez visokih igralk, tako da v letošnji sezoni še ne moremo pričakovati boja za prvo mesto in napredovanje v 1. SKL, kjer je ženska ekipa Kovine igrala vrsto let in dosegla nekaj zelo dobrih uspehov. V prvem delu prvenstva je ekipa dosegla dve zmagi in doživela tri poraze, ena tekma je bila preložena. Vrstni red: Maribor 9, Šentvid 7, Salonit Anhovo, Kovina Litija, Sava B in Hrastnik po 6 točk, Rogaška B 5 točk.

Starejši pionirji pa so začeli s tekmovanjem v zasavski ligi, kjer tekmujejo z igralci iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnka, rojeni ml. 1973 in mlajšimi. V začetku februarja pa bodo začele s tekmovanjem tudi starejše pionirke.

Zdravko Špes

Za občinski praznik na Tisje



Planinskega pohoda na Tisje so se udeležili predstavniki vseh generacij. Bilo je lepo kot more biti le na takih manifestacijah.

Foto: M. Š.

Medobčinska gospodarska zbornica Ljubljana, Ljubljanska turistična zveza in Obrtno združenje ljubljanske regije

razpisuje

3. natečaj za nove spominke ljubljanske regije

K sodelovanju vabijo posameznike, likovnike, šolsko mladino, aktivne združnikov, izdelovalce domače obrti, oblikovalce, arhitekta, upokojeince, turistična društva in ostale.

Kaj so spominki? To so vsi tisti predmeti ali izdelki, ki jih kot turisti, izletniki ali gostje v tujem kraju kupimo, dobimo v dar in jih ponesejo v svoje primerno kulturno okolje. To so lahko uporabni in okrasni predmeti, tudi taki, ki jih lahko pojemo ali popijemo, to so izdelki domače in umetne obrti pa razglednice (kopije starih in take s sodobno fotografijo in oblikovanjem), plakati, nalepke, majice, kopije spomenikov, premične kulturne dediščine, likovna dela, maskote, jedilni listi in še kaj.

Posebna komisija bo spominke ocenjevala na podlagi naslednjih kriterijev:

- kakovosti,
- kulturne dediščine,
- aplikativnosti izdelka,
- ekonomske vrednosti,
- tipičnosti in lokalne vezanosti,
- likovne estetske vrednosti.

Izdelek mora biti tehnološko primeren za organiziranje proizvodnje spominkov. Natečaj trajajo do vključno 28. 2. 1988. Ideje in izdelke pošljite na naslov: Medobčinska gospodarska zbornica Ljubljana, Igriška 5.

Rezultati bodo objavljeni v sredstvih javnega obveščanja.

Na natečaju bodo podeljene naslednje nagrade:

1. nagrada 300.000 din
2. nagrada 200.000 din
3. nagrada 150.000 din

Vse podrobnosti o razpisu lahko dobite na Medobčinski gospodarski zbornici ali naslovih drugih razpisovalcev.

J. S.

OBVESTILO

Občane mesta Litije in Šmartna obveščamo, da je izvršni svet Skupščine občine Litija dne 17. 12. 1987 sprejel sklep o javni razgrnitvi osnutka odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Litije in Šmartna.

Sklep je objavljen v Uradnem listu SRS, št. 48/87.

Osnutek odloka je razgrnjen v prostorih Skupščine občine Litija, Jerebova ulica 14, v prostorih KS Litija desni in levi breg ter v krajevni skup. Šmartno. V času javne razgrnitve bo v prostorih Skupščine občine Litija dne 27. 1. 1988 ob 17. uri organizirana javna obravnavna za vse tri krajevne skupnosti. Rok za pripombe poteče zadnji dan razgrnitve, to je dne 31. 1. 1988. Pisne pripombe posredujte do 31. 1. 1988 komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja Skupščine občine Litija.

Komitee za urejanje prostora in varstvo okolja